

vzw 'de Rand'

Jaarbeeld **2008**

I.	woord vooraf	4
II.	de Vlaamse Rand: het actieterrain	6
III.	de Vlaamse Rand: een specifiek beleid voor specifieke uitdagingen	7
	1. belangrijkste uitdagingen	7
	2. politieke verantwoordelijken	7
IV.	de opdrachten	8
	1. missie	8
	2. statuut	8
	3. de decretale doelstellingen	8
	4. de strategische doelstellingen, zoals vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst	9
V.	de specifieke werking in de zes: eerstelijnswerk	10
	1. waarom een specifiek beleid voor de zes?	10
	2. gemeenschapscentra als ankerpunt	10
	3. de Boesdaalhoeve in Sint-Genesius-Rode	11
	4. de Kam in Wezembeek-Oppem	12
	5. de Lijsterbes in Kraainem	15
	6. de Moelie in Linkebeek	15
	7. de Muse in Drogenbos	17
	8. de Zandloper in Wemmel	18
	9. taallessen en conversatiegroepen in de zes	19
	10. focus op jeugd	20
	11. focus op sport	21
	12. de gemeenschapskranten	22
VI.	de Bosuil in Jezus-Eik	24
VII.	de werking in de hele regio: tweedelijnswerk	26
	1. de positie van 'de Rand': het platform/partners	26
	2. focus op taalpromotie: waarom inhoudelijk belangrijk?	26
	3. acties taalpromotie	27
	4. evenementen voor expats en andere anderstaligen	33
	5. onthaal van nieuwe inwoners	33
	6. brievenactie	33
	7. vragen over de taalwetgeving	34
	8. huisvesting	34
	9. RandKrant	34
VIII.	info- en documentatiecentrum over de Vlaamse Rand	36
IX.	de signaalfunctie	38
	1. afspraken tussen de overheden	38
	2. Taskforce Vlaamse Rand	38
	3. Platform van de Vlaamse gemeenten in de Rand	38
	4. Conferentie van Vlaamse mandatarissen	38
X.	externe communicatie	39
XI.	projecten die behoren tot de bevoegdheid van de minister van Cultuur	40
	1. Bibliotheken in de faciliteitengemeenten	40
	2. Museum Felix de Boeck in Drogenbos	40
XII.	de netwerken	41
XIII.	'de Rand' en zijn mensen	42
XIV.	infrastructuur	43
XV.	financieel verslag	45
	1. een transparant en vooruitziend financieel beleid	45
	2. de subsidies toegekend in 2008	46
	3. balans en resultatenrekening	46
	4. evolutie van subsidies en eigen inkomsten (2001-2008)	47
Bijlagen		49
	1 de gemeenschapscentra	51
	2 eigen podiumprogrammering	52
	3 programmering in samenwerking	54
	4 deelname eigen podiumprogrammering per genre en/of per centrum	55
	5 bezoekers	55
	6 schoolvoorstellingen & workshops	56
	7 zaalverhuur	57
	8 financiële opbrengsten centra	58
	9 werkgroep jeugd	59
	10 redacties gemeenschapskranten	59
	11 bezoeken taalblad.be	60
	12 advertering voor anderstaligen	60
	13 werkgroep taal	61
	14 conclusies van het advies van 'de Rand' over het VSGB en het flankerend beleid	61
	15 organigram	63
	16 raad van bestuur en algemene vergadering	64
	17 personeelsbestand dd. 1 januari 2009	64
	18 programmeringscommissies	65

vzw 'de Rand'
Jaarbeeld **2008**

I. woord vooraf

In menig officieel overzicht zal 2008 omschreven blijven als een annus horribilis: de crisis bij de banken en de financiële markten zorgde voor veel onrust, de federale regering dobberde van de ene crisis naar de andere, en ... BHV is nog steeds niet gesplitst.

Vzw 'de Rand' heeft niettemin door alle stormen heen een stevige dynamiek kunnen ontwikkelen en bakens kunnen verzetten. Dat daarbij Franstalige politieke en journalistieke middens nog steeds pogen onze inspanningen en projecten op internationale en nationale fora in een negatief daglicht te stellen verlamt ons niet, maar we betreuren het wel. Onze doelstelling en onze werking gaan immers essentieel uit van een positieve boodschap, ook naar de anders-talige inwoners toe. Hen reiken we zo veel mogelijk middelen aan om onze taal te leren en onze regio te beleven, zodat ook zij zich hier thuis voelen.

Uiteraard is onze basisopdracht overleefd, want nog steeds actueel: het Nederlandstalig karakter van de Vlaamse Rand rond Brussel ondersteunen en bevorderen. Dit kadert in de uitdaging om voor deze regio, vlakbij de internationale metropool Brussel, een goed beleid te voeren qua sociale samenhang, diversiteit en leefbaarheid.

Met voldoening kijken we terug naar de werking van het voorbije jaar. De bruisende activiteit van onze zeven gemeenschapscentra, de uitgebreide website, de taalpromotieacties en -campagnes, kunnen rekenen op grote waardering van de bezoekers, de lezers, de lokale gemeenschappen en een ruime kring van betrokkenen. Dat is voor ons een sterke aanmoediging om op de ingeslagen wegen verder te gaan.

Zowel RandKrant als de gemeenschapskranten vielen weer maandelijks in de brievenbussen. Een lezersonderzoek dat in november 2008 uitgevoerd werd, wees op een hoge tevredenheidsscore.

In 2008 hebben we eindelijk het informatie- en documentatiecentrum voor de Vlaamse Rand mee op de rails kunnen zetten. Hiervoor werken Vlaamse Gemeenschap, provincie en vzw 'de Rand' intensief samen. De website www.docu.vlaamserand.be is er het resultaat van en wordt positief onthaald. Het is bijzonder boeiend om over elke gemeente of elk

belangwekkend onderwerp alle relevant beleidsmateriaal op één digitale plek te kunnen consulteren.

In de voorbije jaren kregen we wel eens de bedenking te horen dat vzw 'de Rand' teveel focuste op de taalpromotieacties en dat de dagelijkse werking van de centra te weinig aandacht kreeg. Dit signaal hebben we ernstig genomen. Vanaf de zomer van 2008 hebben we een nieuwe directiefunctie ingevoerd: hoofd gemeenschapscentra. Hij ondersteunt het management van de centra, zowel wat personeel, organisatie als budgetbeheer betreft.

Het is bijzonder verheugend vast te stellen dat steeds meer cultuurliefhebbers de weg vinden naar onze centra. De abonnementenformules met andere gemeentelijke centra binnen de regionale samenwerkingsverbanden van Vlabra'ccent geven daarbij een wezenlijke impuls.

Samenwerking met andere gemeenten initiëren we niet alleen voor onze gemeenschapscentra. In 2008 konden we dankzij samenwerking met de gemeente Beersel eindelijk een bibliotheekwerking tot stand brengen in Drogenbos. De cultuurraad speelde in dit dossier een sleutelrol. Dit verhaal heeft trouwens een tweelingzusje, want ook in Kraainem kreeg de bibliotheek van de lokale cultuurraad eindelijk meer zuurstof.

Graag onderstrepen we de enorme veerkracht en weerbaarheid van het verenigingsleven in de zes: Getuige daarvan: de sportbeleidsplannen. In heel Vlaanderen hebben de gemeentebesturen in 2008 werk gemaakt van lokale sportbeleidsplannen, in het raam van het decreet 'sport voor allen'. Niet zo in de zes, waar de gemeentebesturen die opportuniteit (opnieuw) aan hun inwoners lieten voorbijgaan. Gelukkig biedt het decreet in zo'n geval de kans aan de sportclubs om zélf een plan op te stellen, een kans die ze niet hebben laten liggen (waarbij vzw 'de Rand' trouwens graag voor professionele ondersteuning heeft gezorgd). Alle ingediende plannen werden goedgekeurd en kunnen nu worden uitgevoerd. Op die manier krijgt het sportleven in de zes toch een beetje waar het recht op heeft. Al blijft het een oud zeer dat sommige gemeentebesturen Vlaamse decreten zonder meer blijven negeren.

Talrijk waren de initiatieven en projecten van onze pijler taalpromotie, waarvan het belang doorheen de voorbije jaren alleen maar toegenomen is. Via pictogrammenboekjes, handelaarsacties, taalstages en -ateliers voor kinderen, ondersteuning van speelpleinen en sportclubs, theaterproducties voor cursisten Nederlands, een website om Nederlands te oefenen, een promotiecampagne voor het aanbod taallessen, e.d.m. bieden wij aan al wie Nederlands leren en oefenen wil aantrekkelijke opstapjes en duwtjes in de rug.

Dit jaarverslag beschrijft hoe we in 2008 onze opdrachten hebben waargemaakt. Wij danken de beide subsidiërende overheden voor de ondersteuning en het vertrouwen die ze 'de Rand' geven. Onze dank gaat ook naar de leden van de algemene vergadering, de raad van bestuur, ons enthousiast team, de lokale programmeringscommissies, de redactieraden, de cultuur-, jeugd- en sportraden, de werkgroepen, enz. Zonder hun medewerking en inbreng zou 'de Rand' niet kunnen functioneren.

Eddy Frans
algemeen directeur

Luc Deconinck
voorzitter

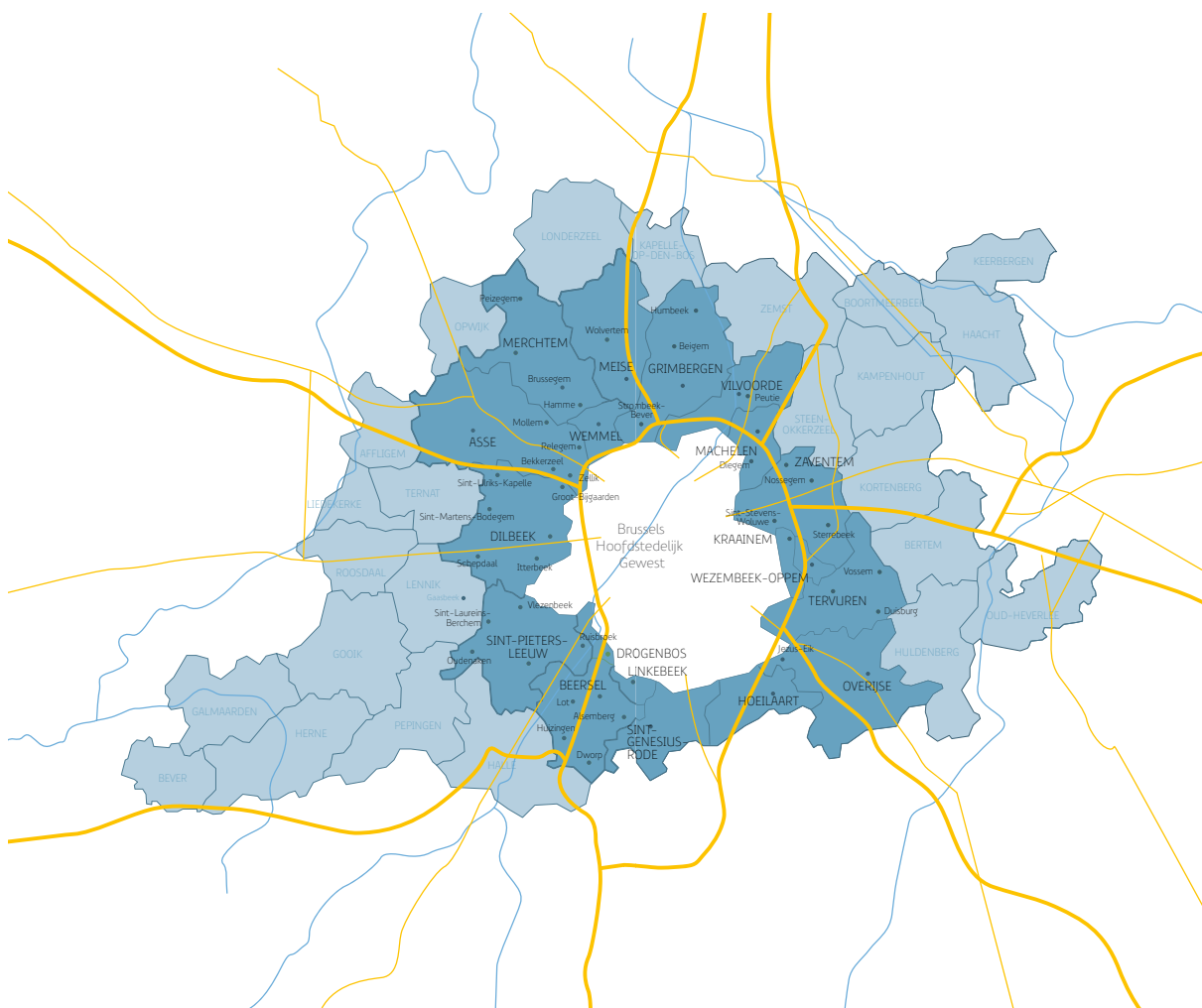
II. de Vlaamse Rand: het actieterrein

Van bij de oprichting van vzw 'de Rand' werd het werkgebied afgebakend. Hoewel – zoals verder zal blijken – een groot accent van de werking in de zes gemeenten met bijzonder taalstatuut ligt, is de hele Vlaamse Rand het actieterrein van de vzw. De Vlaamse Rand vormt geen bestuurskundig gedefinieerd geheel. De afbakening ervan berust op de afspraak tussen de verschillende overheden om het versterkt Vlaams beleid te concentreren op alle gemeenten die grenzen aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest of aan een van de zes faciliteitengemeenten. Het gaat uiteraard om de zes faciliteitengemeenten zelf: Drogenbos, Kraainem, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Wemmel en Wezembeek-Oppem. De andere 13 gemeenten zijn: Asse, Beersel, Dilbeek, Grimbergen, Hoeilaart, Machelen, Meise, Merchtem, Overijse,

Sint-Pieters-Leeuw, Tervuren, Vilvoorde en Zaventem. Samen dus 19 gemeenten. Achttien ervan liggen in het arrondissement Halle-Vilvoorde. Enkel Tervuren behoort tot het arrondissement Leuven.

Uiteraard ontsnappen andere gemeenten ook niet aan de uitdagingen van ontnederlanding en toename van het aantal buitenlanders en anderstaligen. Hoewel ze strikt gezien buiten de afbakening vallen, zijn ze in een aantal dossiers toch sterk betrokken partij. Halle is hier zeker een voorbeeld van.

Deze gemeenten kunnen uiteraard ook van de door vzw 'de Rand' opgebouwde expertise gebruik maken.

III. de Vlaamse Rand: een specifiek beleid voor specifieke uitdagingen

1. belangrijkste uitdagingen

De grote uitdaging voor een Vlaams bestuur in de Rand is het versterken van het Nederlandstalige karakter. In de Vlaamse Rand wonen heel wat niet-Belgen en Franssprekende Belgen. Hun aantal zal naar verwachting nog toenemen door de uitbreiding van de EU en door verdringingseffecten vanuit Brussel naar de Rand. We stellen ook vast dat sommige gemeentebesturen van faciliteitengemeenten weigeren zich in te schrijven in het beleid van de Vlaamse Gemeenschap, waardoor hun inwoners belangrijke kansen en middelen mislopen. Die ontwikkelingen rechtvaardigen een gericht beleid om het Nederlandstalige karakter van de Rand te bestendigen en te versterken. Acties en initiatieven met als doel het verbeteren van de individuele kansen en levenskwaliteit van de inwoners zijn vaak tegelijkertijd kansen om het gebruik van het Nederlands te bevorderen. Het beleid is gericht op het verstevigen van het sociaal weefsel, het tegengaan van sociale verdringing en op het versterken van de positie van het Nederlands.

De overheden zetten in op een taalbeleid voor de Vlaamse Rand, zowel naar jeugd en kinderen toe als naar volwassenen, zowel in het formele (basisonderwijs, secundair onderwijs, sociale huisvesting, werk ...) als in het informele (taalpromotie in vrijetijdssectoren) maatschappelijke gebeuren.

De nabijheid van de hoofdstad en het open, groene karakter maakt wonen in de Vlaamse Rand aantrekkelijk. De gestage toename van het bevolkingsaantal in de randgemeenten heeft echter een toenemende verstedelijking tot gevolg. De toenemende instroom maakt wonen in de Rand steeds duurder. De vastgoedprijzen swingen de pan uit, waardoor het voor de lokale bevolking steeds moeilijker wordt om een woning te verwerven. Door het volbouwen van de gemeenten komt ook het groene en landelijke karakter in gevaar. Bovendien hebben de welzijnsvoorzieningen geen gelijke tred kunnen houden met de bevolkingstoename. Dit alles heeft invloed op de mobiliteit: steeds meer mensen moeten zich verplaatsen voor hun werk, welzijnsvoorzieningen of ontspanning, waardoor de files in de Rand – en vooral van en naar de hoofdstad – steeds langer worden en steeds langer duren. Door deze evoluties is het in stand houden en bevorderen van de leefbaarheid in de Rand een enorme uitdaging.

2. politieke verantwoordelijken

Zowel de Vlaamse regering als de provincie Vlaams-Brabant voeren een specifiek ‘Rand’-beleid. Bij de Vlaamse regering is de coördinatie van dat beleid toevertrouwd aan viceminister-president Frank Vandenbroucke. In Vlaams-Brabant berust de bevoegdheid Vlaams karakter samen met de bevoegdheden jeugd en cultuur bij gedeputeerde Tom Troch. Een beperkt aantal dossiers die door ‘de Rand’ worden behartigd, vallen onder de bevoegdheid van minister van cultuur Bert Anciaux: het gaat in concreto om de subsidiëring van het Museum Felix De Boeck en de ondersteuning van de begeleiding bij de sportbeleidsplannen voor de sportoverlegorganen in de faciliteitengemeenten.

IV. de opdrachten

1. missie

In 1999 keurde de raad van bestuur de missie van vzw 'de Rand' goed. Ze luidt:

"Vzw 'de Rand' draagt bij tot de groei van een open en verdraagzame leefgemeenschap, die het Vlaamse karakter van de Vlaamse Rand respecteert, uitstraalt en dus versterkt. Met het oog daarop zal vzw 'de Rand' vanuit een Nederlandstalige profilering de leefkwaliteit voor de hele bevolking van de Vlaamse Rand bevorderen door op een dynamische wijze en complementair aan wat al bestaat

- sociaal-culturele activiteiten te ondersteunen en te organiseren,
- dienstverlening en informatie aan te bieden,
- maatschappelijke participatie te stimuleren."

2. statuut

Bij de hervorming van de diensten van de Vlaamse Gemeenschap (programma Beter Bestuurlijk Beleid) werd 'de Rand' bij decreet van 7 mei 2004 erkend als een privaatrechterlijk Extern Verzelfstandigd Agentschap. Dit decreet is in werking getreden vanaf 1 april 2006. De Vlaamse regering heeft de EVA 'de Rand' ondergebracht bij het beleidsdomein Diensten van het Algemeen Regeringsbeleid.

3. de decretale doelstellingen

MISSIE

Het decreet van 7 mei 2004 nam de doelstellingen integraal over. In het EVA-decreet staat de missie van 'de Rand' in zeer algemene termen beschreven. Zo wordt in artikel 4 de opdracht van de vzw omschreven als: "het Nederlandstalige karakter van de Vlaamse Rand rond Brussel ondersteunen, uitstralen en bevorderen."

OPDRACHT

Vzw 'de Rand' werd opgericht bij decreet van 17 december 1996. In dat decreet worden de volgende doelstellingen voor de vzw omschreven:

- a) fungeren als documentatie- en informatiecentrum met een beperkte ombudsfunctie;
- b) ondersteuning verlenen aan alle mogelijke sociaal-culturele en educatieve samenwerkingsverbanden;
- c) op verzoek ondersteuning verlenen m.b.t. de aangelegenheden bedoeld in art. 4, 1e tot en met 17e, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen;
- d) de Vlaamse belangen in de regio behartigen;
- e) de integratie van anderstaligen bevorderen;
- f) de culturele en andere infrastructuur als gemeenschapscentra beheren, overeenkomstig de bepalingen van dit decreet.

Het decreet van 7 mei 2004 nam de missie en doelstellingen onveranderd over.

4. de strategische doelstellingen, zoals vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst

Op 25 maart 2008 sloten de Vlaamse Gemeenschap, de provincie Vlaams-Brabant en vzw 'de Rand' een samenwerkingsovereenkomst af. Daarin zijn de strategische doelstellingen opgesomd die 'de Rand' moet realiseren.

- een complementair en gediversifieerd aanbod op maat binnen de vrijetijdssfeer ondersteunen en organiseren via de gemeenschapscentra
- het Nederlandstalige gemeenschapsleven en de maatschappelijke participatie bevorderen
- een gericht informatiebeleid voeren
- acties ondersteunen en coördineren, gericht op een positieve beeldvorming van Vlaanderen en op het versterken van de positie van het Nederlands
- partner zijn voor de Vlaamse regering, de provincie Vlaams-Brabant en de gemeenten bij het uitvoeren van het specifieke beleid voor de Vlaamse Rand
- een advies- en signaalfunctie vervullen voor de Vlaamse Gemeenschap, via de minister bevoegd voor de coördinatie van het beleid in de Vlaamse Rand en naar de provincie Vlaams-Brabant, via de gedeputeerde bevoegd voor 'Vlaams karakter'
- de Vlaamse belangen in de regio behartigen
- de integratie van anderstaligen bevorderen
- fungeren als documentatie- en informatiecentrum met een beperkte ombudsfunctie

De beheersovereenkomst bepaalt ook dat specifieke opdrachten op vraag van beide of een van beide overheden moeten worden gerealiseerd.

De opdrachten die de Vlaamse Gemeenschap 'de Rand' heeft toevertrouwd, hebben betrekking op:

- het mee beheren van de vzw Museum Felix De Boeck

Voor de provincie zijn de specifieke accenten:

- meewerken aan taalpromotieactiviteiten
- uitbouwen van gemeenschapscentra tot informatieloketten
- geven van informatie over huisvestingsmogelijkheden
- actief meewerken aan Vlabra'ccent

Beide overheden focussen bovendien nog op:

- de ondersteuning met betrekking tot de jeugdbeleidsplannen
- de uitgave van gemeenschapskranten en RandKrant
- de ondersteuning van de Conferentie van Vlaamse mandatarissen

V. de specifieke werking in de zes: eerstelijnswerk

1. waarom een specifiek beleid voor de zes?

In de Vlaamse Rand zijn de zes faciliteitengemeenten het meest kwetsbaar wat betreft het behoud van het Vlaams karakter. Het bestaan van faciliteiten is op zich een factor die anderstaligen drijft om zich in die gemeenten te vestigen. Een andere oorzaak is het zeer Vlaanderenonvriendelijk beleid van in hoofdzaak francofiële gemeentebesturen. Heel wat mogelijkheden qua beleid op het vlak van cultuur, jeugd en sport, aangereikt door de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant, worden bewust genegeerd.

Geen wonder dat de Vlaamse regering in de jaren 70 en 80 het heft in eigen handen nam en cultuurcentra tot stand bracht in de zes en in Jezus-Eik. Die centra worden nu beheerd door vzw 'de Rand'.

Vzw 'de Rand' vervult dus een aantal taken op het vlak van cultuur, jeugd, sport en informatie, die normaliter tot de gemeentelijke opdrachten behoren. Zij doet dat vanuit een Nederlandstalige profilering maar met een open ingesteldheid naar anderstaligen, vanuit een perspectief van gemeenschapsvorming.

2. gemeenschapscentra als ankerpunt

In de zes houden de gemeenschapscentra, begeleid door de programmeringscommissies, de vinger aan de pols van het lokale maatschappelijke gebeuren. Ze zijn alert voor wat er sociaal-cultureel leeft en spelen er maximaal op in. Waar mogelijk worden dwarsverbanden gelegd met andere actoren op het sociaal-cultureel vlak: scholen, internationale scholen, academies, bibliotheek, Vlaamse verenigingen, internationale en anderstalige verenigingen, speelpleinwerking, jeugdwerk, jeugdhuis, sportverenigingen, welzijns- werk, OCMW. Die gemeenschapsopbouwende ingesteldheid wordt gecommuniceerd via de gemeenschapskranten die bus aan bus worden verdeeld.

Elk gemeenschapscentrum heeft in 2008 een eigen cultureel aanbod, dat nauw aansluit bij de interesses van de lokale bevolking. Het programma heeft oog voor jong en oud en voor diverse artistieke genres. Het programma valoriseert de infrastructuur en beantwoordt aan het verwachtingspatroon van de bezoekers van het centrum inzake profiel en omvang

van de culturele invulling. Het programma wordt jaarlijks via een gezamenlijke seizoensbrochure gepromoot, met aantrekkelijke abonnementsformules. Die laatste ook vaak subregionaal uitgewerkt in samenwerking met andere gemeentelijke cultuur- en gemeenschapscentra.

Om efficiënt en kostenbesparend te werken worden sommige programmaonderdelen ook centraal voor alle centra uitgewerkt. Dit was bijvoorbeeld het geval voor de taalstages en de kinderateliers voor anderstaligen en voor de minitournee van Wim Mertens. De gemeenschapscentra participeren actief in het samenwerkingsplatform Vlabra'ccent en de website Applaus, met het oog op afspraken en met afstemming van profiel, promotie en programmering op andere Vlaams-Brabantse cultuur- en gemeenschapscentra. Waar relevant wordt ook een schoolprogrammering aangeboden.

Aan de loketten van de gemeenschapscentra kunnen bezoekers een ruime waaier aan informatie krijgen over het vrijetijds- en toeristische aanbod in de regio.

Bijlage 1 coördinaten gemeenschapscentra

Bijlage 2 eigen podiumprogrammering

Bijlage 3 programmering in samenwerking

Bijlage 4 deelname eigen podiumprogrammering per genre en/of per centrum

Bijlage 5 bezoekers

Bijlage 6 schoolvoorstellingen & workshops

Bijlage 7 zaalverhuur

Bijlage 8 financiële opbrengsten centra

3. de Boesdaalhoeve in Sint-Genesius-Rode

In 2008 bouwt de Boesdaalhoeve verder aan een ruim aanbod dat de klemtoon legt op samenwerking en kruisbestuiving met lokale actoren en vrijwilligers. Zo behoren het Gordelkamperen i.s.m. Pasar Rode en de familiale folkhappening Folkin'Ro i.s.m. jeugdhuis Animoro en Culturele Raad Rode tot de vaste successen van het huis. De 11 juliviering met de Jeugdwerkgroep, Culturele Raad en Sportoverleg Rode heeft opnieuw succes: een lokale zangersgroep bouwt een feest met populaire meezingers. Ook quizzen is populair: naast de traditionele quiz zet een ploeg vrijwilligers met de Muziekkwis een geslaagde muzikale variant op poten die lang op voorhand volzet is. Het aperitiefconcert met leerkrachten van de Orfeusacademie en Schuurrock voor lokale muziekgroepen zijn andere voorbeelden van geslaagde samenwerking.

De start van een nieuw technisch team en de komst van een extra halftijdse onthaalmedewerker geeft de personeelsploeg zuurstof. Het centrum krijgt ook een nieuw kleedje aangemeten: het buitenschrijnwerk wordt opgefrist en de buitenmuren krijgen hun originele kleur terug uit de tijd dat de hoeve dienst deed als landbouwbedrijf.

De abonnementsformule BUURTabonnement samen met de Moelie (Linkebeek) en CC de Meent (Beersel) zorgt bij de start van de ticketverkoop voor lange files. Het publiek waardeert de mogelijkheid om, vlak bij huis, van een gevarieerd cultuuraanbod te genieten. Eveneens vlakbij huis dankzij de Boesdaalhoeve: het mobiel screeningscentrum ter preventie van borstkanker, dat om de twee jaar elke Vlaamse gemeente bezoekt. De Boesdaalhoeve geeft de

'mammobiel' een plaatsje in het centrum, omdat het gemeentebestuur van Sint-Genesius-Rode de dienst aan de bevolking blijft weigeren.

Seizoen 2008-2009 gaat stevig van start met een concert van Eddy en de Schellekens en een breugeliaans buffet. Verschillende artiesten vinden de weg naar GC de Boesdaalhoeve. Wim Opbrouck grasduint in de muziekjes uit zijn televisieverleden; Philippe Geubels bezorgt iedereen een lachkramp en Riguelle & Hautekiet bewijzen met Franse chansons muzikale duizendpoten te zijn. Twee Tapijtconcerten met Tom Van Stiphout en Jan De Smet zetten het intieme en warme karakter van de hoeve in de verf. Het publiek neemt plaats op kussens dichtbij de artiest in een knap verlichte setting. GC de Boesdaalhoeve verrast ook met een undercover theateract waarbij stofzuigers aan de man gebracht worden op de jaarmarkt. Ook andere 'extra muros' activiteiten zoals Café Combinne, waar anderstaligen op een ongedwongen manier Nederlands oefenen, en de jaarlijkse voorstelling in dienstencentrum De Boomgaard zijn een schot in de roos.

Voorstelling van Wim Opbrouck

Brugeliaans buffet

Orfeusacademie met Peer Gynt

Enkele nieuwe successen voor kinderen smaken naar meer. Het musicalkamp in samenwerking met Kids On Stage is voor zijn eerste editie een voltreffer. Veertig kinderen maken in een week een volwaardige voorstelling. Creativiteit troef, ook tijdens de wekelijkse kinderateliers op woensdagnamiddag, waar sprake is van een forse stijging in het aantal deelnemers. Maandelijks kunnen de kinderen na het atelier ook een filmklassieker meepikken in de Grote Schuur. Families bezoeken de zaal wel vaker voor de familievoorstellingen. Voor het eerst kunnen kinderen vanaf 6 jaar genieten van een voorstelling in een schoolvakantie. Vermeldenswaardig omdat het familieaanbod normaal gezien op zondagnamiddag plaatsvindt en hoofdzakelijk gericht is naar kleuters. Peuters zijn nieuw als doelgroep. De voorstelling

blijkt een goede zet. De stijging van deelnemers aan kinderactiviteiten is te danken aan kinderBUURT, een verdere uitdieping van de samenwerking met de Meent en de Moelie. Het familieaanbod wordt per twee maanden gebundeld in een folder voor alle scholen in de regio.

4. de Kam in Wezembeek-Oppem

In 2008 bestaat de Kam 15 jaar. Dat is dan ook de rode draad doorheen de werking van het jaar. Zowel het reguliere programma als projecten in het kader van de vijftiende verjaardag komen tot stand in nauw overleg met

de programmeringscommissie. De viering blikt terug op de voorbije periode. Het project Kunst Kiest voor Kam draait de rollen om. Alle kunstenaars – een klein honderdtal – die de voorbije jaren in de Kam tentoonstelden onder de noemer Kam Kiest voor Kunst, vinden elkaar opnieuw in een grote collectieve kunsttentoonstelling die het hele centrum in beslag neemt. De respons is bijzonder groot en de Kam wordt gedurende vier dagen omgetoverd tot een ware artistieke pleisterplaats.

Voor het project *U vraagt, wij draaien* kiezen trouwe bezoekers en lezers van uitgekamd uit de bijzondere muziekstijlen, die de voorbije jaren indruk op hen hebben gemaakt. Door te stemmen geeft het publiek inhoudelijk mee invulling aan het programma. Dit resulteert eind 2008 in een fel gesmaakt gospelconcert van de Amerikaanse groep New Spirit, voor de allereerste maal in België.

Een academische zitting, een muzikaal opgeluisterde receptie, een verrassend optreden van één van de beste vocale groepen van Europa, Deep River Quartet, en de organisatie van een volksbal met liveorkest in de gemeentelijke feestzaal vervolledigen de viering in het kader van dit derde lustrum.

Deep River Quartet

Maar ook de ingrediënten van het reguliere programma blijven aanwezig en kennen een goede publieksopkomst: toneel door 't Arsenaal, maandelijks een filmvertoning, humor met Adriaan Van den Hoof en het afsluitend kerstconcert met Johan Verminnen.

Minister Vandenbroucke op academische zitting, 15j. de Kam

Een ander fundamenteel sleutelbegrip dat de werking kenmerkt is samenwerking. Samen met het Davidsfonds, Vermeylenfonds en de vormingsorganisatie Arch'educ lanceert de Kam twee vormingscycli: kennismaken met godsdiensten en levensbeschouwingen en kennismaken met muziekgenres.

Onder de noemer Kamklub organiseert het centrum vijf vrije podiumavonden om Vlamingen en internationalen dichter bij elkaar te brengen. Ook de nauwe samenwerking met de cultuurraad en het verenigingsleven is en blijft een constante. Het uiterst geslaagde Europees feest met als partnerland Hongarije, de Vlaamse Week, de Gordel en de drie weken durende Herfstfeesten zijn jaarlijks terugkerende voorbeelden. Om de openingszitting van de Herfstfeesten in de kijker te plaatsen, krijgt een artiest of een groep uit de Vlaamse Rand een podium. Cabaretgroep Komma uit Alsemberg bijt als eerste de spits af. In overleg met de basisschool de Letterbijter en het Heilig Hartcollege organiseert de Kam drie schoolvoorstellingen en ook een Nederlandstalige voorstelling specifiek voorbehouden voor de gemeentelijke Franstalige basisschool. Voor de promotie van de schoolvoorstellingen bestaat een samenwerking tussen alle cultuur- en gemeenschapscentra van de Druivenstreek. De externe promotionele samenwerking met GC Tervuren en de Lijsterbes wordt voortgezet in de gezamenlijke uitgave *Nachtvlucht* en een gemeenschappelijke abonnementsformule. Deze werkwijze, nu voor de derde maal, werpt steeds meer zijn vruchten af wat betreft publieksopbouw.

5. de Lijsterbes in Kraainem

2008 is een uitzonderlijk jaar in de rijk gevulde geschiedenis van de Lijsterbes. De jarenlange inspanning om Kraainem op de culturele kaart te plaatsen, vertaalt zich naar een recordaantal verkochte tickets en heel wat uitzonderlijke voorstellingen. Zo geniet het publiek van een Valentijnsconcert door pianovirtuoos Wim Mertens, de première van 'de beste coverband van Vlaanderen' Les Truttles, een intiem optreden door Eva De Roovere en de première van A Butterfly Mind. Ook het jonge streektalent Iwein Segers krijgt de kans om zijn allereerste avondvullende cabaretshow op te voeren. Zijn daaropvolgende première in de Lijsterbes krijgt veel positieve weerklank in de nationale pers. De iets minder jonge, maar daarom niet minder talentvolle Vlaamse rockband De Kreuners, vult de Lijsterbes tot in de nok met het allereerste feestje voor hun 30-jarig bestaan! Niet enkel deze uitschieters lokken meer dan 3.400 toeschouwers naar de voorstellingen. Het programma van de Lijsterbes profileert zich met advies en steun van de programmeringscommissie

als een bredere waaier van genres. Poëzie in het kader van de Gedichtendag, klassieke muziek door Kraainemnaar Philippe Raskin of het strijkkwartet Vega Quartet uit de VS. De veelvuldige samenwerking met het lokale verenigingsleven blijft ook in 2008 belangrijk. Muziek & Beweging slaagt erin Roland Van Campenhout te strikken als headliner voor het zesde Bluesfestival. De organisatie van een countryavond vult een lacune in het programma op. Het Echt Antwarps Teater i.s.m. Postzegelkring Filakra is inmiddels een vaste waarde. Spelersgroep De Zonderlingen plukt in de maand december de vruchten van de sterke theaterperformances uit het verleden en speelt Jojomorniejnieje voor meer dan 250 toeschouwers. Een record in de nog jonge geschiedenis van dit gezelschap! Naast al dat culturele geweld ligt er ook sterk de nadruk op gemeenschapsopbouw. Zo is er de traditionele 11 juliviering met barbecue i.s.m. Cultuurraad Kraainem en in oktober de derde editie van de Griezelandwaling.

Concert 30j. De Kreuners

Vlaanderen feest!

Kinderateliers

De onthaalbrochure die in 2008 het levenslicht ziet, is een nieuwe ontwikkeling in de gemeenschapsversterkende filosofie van de Lijsterbes. De brochure bevat informatie over de infrastructuur, tips om activiteiten te organiseren, de ticketverkoop en een algemene kijk op de werking van vzw 'de Rand'. Voor de allereerste keer organiseert de Lijsterbes ook een buitenproject. Uitvalsbasis is het park van Stokkel. Het initiatief heeft succes en er worden veel nieuwe contacten gelegd met inwoners van Kraainem.

In februari start Maryse Wijns als stafmedewerker Jeugd en Sport. Zij is o.a. verantwoordelijk voor het schoolprogramma en de kinderateliers, die ook in 2008 een hoog deelnemersaantal halen. Voor de eerste keer speelt een ontbijtfilm Ratatouille. Het resultaat is een geslaagde ochtend waar het zoeken is naar een vrije plaats voor de talrijke kinderen die met hun ouders van een ontbijt genieten.

Ondanks de beperkte infrastructuurmogelijkheden blijven de grote zaal en de twee vergaderzalen van de Lijsterbes een grote aantrekkingskracht uitoefenen op

6. de Moelie in Linkebeek

Ontbijtfilm Ratatouille

de Kraainemse verenigingen. Ook nieuwe internationale verenigingen vinden hun weg naar het gemeenschapscentrum.

De foyer vormt het hele jaar door het decor voor kunsttentoonstellingen, maar in februari is het de ideale locatie om Live in de Foyer te brengen. Voor dit concept, met als doel cultuur dichterbij de mensen te brengen, is de eer weggelegd voor de coverband Pick of Destiny. De foyer is voor een avondje een goedgevuld muziekcafé.

Net als de vorige jaren biedt de Moelie in 2008 een gevarieerd podiumprogramma aan voor jong en oud. De strategie om minder gekende, maar kwaliteitsvolle voorstellingen te programmeren, trekt niet het verwachte aantal toeschouwers. Een les voor de toekomst. De Moelie moet op zoek naar kleinschalige producties van gekende artiesten en naar try-outs. Op die manier blijft het programma betaalbaar en trekt het gemeenschapscentrum toch voldoende publiek aan.

In januari stelt kunstkring VRAK (Vlaamse Amateur Kunstenaars uit de Rand) tentoon. De bedoeling is om in verschillende gemeenten uit de Rand een tentoonstelling te organiseren waarin verschillende kunstdisciplines aan bod komen. Naast de vaste kern van kunstenaars wordt telkens een plaatselijke anderstalige kunstenaar betrokken bij dit project. De samenwerking met kunstkring VRAK resulteert ook in een aantal buitententoonstellingen op de binnenkoer van café de Moelie.

De jaarlijkse groepstentoonstelling met als thema 'Liefde' trekt 22 kunstenaars en heel wat publiek. In de zomer van 2008 starten bovendien renovatiewerken aan de tentoonstellingsruimte.

Nieuw is de uitgave van het eerste e-zine dat het podiumaanbod op een totaal andere wijze promoot. De gezamenlijke abonnementsformule BUURTabonnement van de Moelie, de Boesdaalhoeve en de Meent werd verder uitgebouwd en dat levert voor de drie centra een grotere ticketverkoop op. In navolging op het gezamenlijk promoten van de avondprogrammering, verspreidt de Moelie in 2008 ook het kinderaanbod van de drie centra via KinderBUURT, zowel op papier als elektronisch.

De familievoorstellingen kennen een toenemend succes. Het is duidelijk dat de ontspannende voorstellingen, in aanvulling op de eerder pedagogische schoolprogrammering, veel publiek trekken. De samenwerking met het café, waar men na de voorstelling terecht kan voor pannenkoeken of ijs, zorgt voor een leuke omkadering. Naast de familievoorstellingen organiseert de Moelie ieder jaar tijdens de herfstvakantie ook workshops voor kinderen.

Dansfreakz

De schoolprogrammering richt zich al jaren tot kleuters en leerlingen uit het lager onderwijs. De zes voorstellingen in 2008 worden bijgewoond door leerlingen uit Linkebeek, Drogenbos, Rode en Ukkel. De keuze van de theateervoorstellingen loopt in overleg met de gemeentelijke basisschool uit Linkebeek. Daarnaast organiseert de Moelie ook één voorstelling voor Franstalige leerlingen.

Zoals ieder jaar is er een nauwe samenwerking met de Cultuurraad van Linkebeek. LinkeFolk, de Gordel, de jaarlijkse quiz en de Eindejaarsreceptie zijn er enkele resultaten van. Het 175-jarig bestaan (320 aanwezigen) en het kerstconcert van het Sint-Ceciliakoor (280 aanwezigen), de drie toneelopvoeringen van de Toneelvrienden (385 aanwezigen), het moederfeest en kerstfeest van KAV, de OKRA-activiteiten, de Chiro-Fataalfuif, het schoolfeest en de opvoering van studio@etude krijgen technische ondersteuning. De structurele samenwerking met de Orfeus-academie uit Alsemberg (muzikale en verbale vorming) en met de GLTT uit Sint-Genesius-Rode (taallessen Nederlands) lopen verder in 2008.

De computercursus voor 55-plussers kent veel succes en zal in 2009 worden georganiseerd in de Muse in Drogenbos. Ook Café Combinne, het wekelijkse praatgroeproject voor anderstaligen, ziet het aantal deelnemers groeien. Via de samenwerking met Davidsfonds en de streekvereniging Zenne, Zuun en Zoniën, vinden 25 daguitstappen plaats van plaatselijke DF-afdelingen met een ontbijt in het café van de Moelie. JeuLink, Chiro Sjoen en de rockwedstrijd Zennetoer krijgen nog steeds de nodige steun, Dansfreakz en de workshops voor kinderen krijgen een plaats de Moelie.

Het sportbeleidsplan komt met steun van de Moelie tot stand. De sportdag 50+ en de interregionale seniorensporthoeren tellen veel deelnemers uit Linkebeek.

2008 staat ook in het teken van het bekend maken van de toeristische troeven van Linkebeek. In navolging van de succesvolle Davidsfondsuitstappen, zoekt de Moelie een leuke formule voor daguitstappen in samenwerking met het Felix De Boeckmuseum en de viskwekerij uit Linkebeek.

Zeepkistenrace

7. de Muse in Drogenbos

In 2008 wordt de werking van GC de Muse verder uitgebreid. Verenigingen als KAV, Ziekenzorg, Okra, Gezinsbond, Dosido, Sicca Silva, Liga van de Boomgaard en het Davidsfonds vergaderen in het centrum. Ook de algemene vergadering van de Cultuurraad en de redactieraad van gemeenschapskrant de kaaskrabber vinden voortaan plaats in de Muse. De onthaalmedewerkster ondersteunt er het verenigingsleven op logistiek en promotioneel vlak. In samenwerking met de Cultuurraad vindt in juni een ontbijtgesprek plaats in het Felix De Boeckmuseum: burgemeester Calmeyn komt er de gemeentelijke werking toelichten. In oktober staat ter gelegenheid van de jaarlijkse kermis een pannenkoekenfestijn op het programma. Ook bij deze activiteit bundelen de Muse en de Cultuurraad hun krachten. Onder impuls van de Muse geeft de Cultuurraad van Drogenbos ook een jaarkalender 2009 uit. Op elke pagina stelt een vereniging zich kort voor met tekst en een foto. De kalender valt in alle brievenbussen van Drogenbos.

Onder impuls van de stafmedewerker Jeugd en Sport van de Boesdaalhoeve wordt het jeugdbeleidsplan goedgekeurd. De speelpleinwerking 'de Krabbers' geniet financiële en logistieke steun van vzw 'de Rand'. In de loop van 2008 wordt beslist om de sport- en jeugdondersteuning van Drogenbos over te hevelen van de stafmedewerker van de Boesdaalhoeve naar die van de Moelie. Ook de centrumverantwoordelijke van de Moelie schakelt zich actiever in. Het is immers de bedoeling dat een aantal kleinschalige activiteiten in de Muse worden georganiseerd. In het najaar van 2009 is een cursus 'computerlessen voor 55-plussers' gepland. De basis voor een nauwere samenwerking tussen de Muse, de Moelie en het museum wordt gelegd. Ze zal in 2009 uitmonden in concrete initiatieven.

Keuken

8. de Zandloper in Wemmel

2008 is het eerste toepassingsjaar van de langetermijnplanning 2007-2013. De planning geldt als leidraad voor de werking van de Zandloper en de vergaderingen van de programmeringscommissie. Belangrijke thema's

op de agenda van de programmeringscommissie zijn de herinrichting van het onthaal, waarvoor een voorstudie wordt opgestart, en de communicatie van het programma.

Voor dat programma zijn twee werkgroepen opgericht: het filmgroepje, bestaande uit de stafmedewerker en twee filmkenners, dat een visie voor de filmprogrammering van de Zandloper uitwerkt en een klankbord vormt voor de filmprogrammering en het familiegroepje. Dat bestaat uit de stafmedewerker en vijf jonge mama's. In 2009 bepalen ze hun visie over de familieprogrammering van de Zandloper.

Het programma van de Zandloper baseert zich op vijf grote peilers: humor, muziek, familie, film en projecten. Humor en muziek behoren onmiskenbaar tot het programma van een gemeenschapscentrum.

Straatanimatie op de jaarmarkt van Wemmel

De Zandloper wil een goede balans aanbieden tussen een populair en toegankelijk programma en pareltjes voor de meer doorgewinterde cultuurliefhebber. De slagzin van de Zandloper blijft 'cultuur dicht bij huis'. Iedereen kan iets ontdekken in het programma: wie zijn eerste stappen in de culturele wereld zet, kan er terecht voor grote namen zoals Wouter Deprez, Stef Bos, Blaute & Melaerts. Wie iets nieuws zoekt, ontdekt Ardei & Bert Candries op het podium. Het jaar opent met een echte hoogvlieger: een concert van Hooverphonic dat maar liefst 650 bezoekers op de been brengt. Het centrum programmeert dit jaar ook op locatie, in het sfeervolle kerkje van Ossel. Het Ensor Strijkkwartet brengt er het eerste deel van zijn Schubert- en Sjostakovitsjconcerten. Maar de locatie is ook de ideale plek voor het concert van KOKhEr en Jan de Wilde, een geslaagde samenwerking met het Sint Janscomité. Dankzij de belichting komt de sfeervolle locatie helemaal tot zijn recht. De glühwein achteraf maakt de ervaring compleet!

De projecten die de Zandloper in de voorbije jaren heeft gestart, krijgen in 2008 een vervolg. Zo tolkt Vlaamse Gebarentaaltolk Anneke Van Rode opnieuw voorstellingen. Daarnaast krijgt ook het HH-festival, in samenwerking met 't Hooghuis, een succesvolle derde editie, met zo'n 750 bezoekers. Op het podium staat lokaal talent, zoals Landfill (uit Grimbergen) en Kawada (uit Merchtem), met daarna de populaire publiekstrekker Get Ready! en afsluitend Buscemi featuring Squadra Bossa. De opzet om het Wemmels publiek een kwalitatief en gratis festival aan te bieden en zo de Wemmelse jaarmarkt een waardige afsluiter te geven, is helemaal geslaagd.

Het familieprogramma van de Zandloper wordt naast de eigen voorstellingen uitgebreid met het locatieproject Lava, een bodemonderzoek in het Pajotse Gooik.

De voorstelling, voor kinderen vanaf zes jaar, wordt gerealiseerd met steun van de provincie Vlaams-Brabant. Daarnaast start een nieuw seizoen Kinderkost, de samenwerking van cultuur- en gemeenschapscentra uit de regio Noordrand met de lokale afdelingen van De Gezinsbond. Met de voorstelling Schaduwdikers van 4Hoog geeft de Zandloper op 31 oktober het startschot. De jeugdactiedag, de interactieve dag voor kinderen in samenwerking met Jeugdraad Wemmel, krijgt ook in 2008 een succesvol vervolg. Zo'n kleine 200 kinderen zetten de Zandloper één dag volledig op zijn kop. Op de binnenkoer ontstaat een groot bierbakkendoolhof, in de polyvalente zaal groeien springkastelen, op de parking verschijnt een klimmuur en een 'rare fietsjes'-parcours, er zijn schminkstanden, muziek, een goochelaar... De Soundbak, de repetitieruimte in de Zandloper, presteert een goed eerste jaar. De verhuur van de

Jeugdactiedag

avondblokken verloopt vlot. En uiteraard blijft de ondersteuning van de Wemmelse verenigingen een belangrijk element van de werking van de Zandloper. De toneelverenigingen Pokus Pats en de Pieterman krijgen weer de gelegenheid om hun voorstellingen aan te kondigen in het seizoenaanbod van 'de Rand'. Het seniorenfeest en de 11 juliviering zetten hun succes voort.

Het roer van de Zandloper wisselt in 2008 van kapitein: Jan Lauwerijs maakt in augustus plaats voor de nieuwe centrumverantwoordelijke Gwennan Dekens. Begin november 2008 neemt bovendien Lies Timperman afscheid van de Zandloper. De functie van stafmedewerker wordt begin januari 2009 ingevuld door Veerle Weeck. Zo staat de Zandloper aan het begin van het nieuwe jaar ook klaar met vernieuwde krachten.

Jeugdactiedag

9. taallessen en conversatiegroepen in de zes

Het is ondertussen een mooie traditie dat een aantal Centra voor Volwassenenonderwijs (CVO's) in samenwerking met 'de Rand' een basisaanbod taallessen Nederlands organiseren in de faciliteitengemeenten. In de Lijsterbes (Kraainem) en de Kam (Wezembeek-Oppem) is het CVO Tervuren-Hoeilaart verantwoordelijk voor de lessen, in de Zandloper (Wemmel) zijn dat CVO Taalleergangen en het CVO Meise-Jette (het vroegere Audiovisueel Centrum CVO) en in de Moelie (Linkebeek) en de Nederlandstalige basisschool van Drogenbos de GLTT.

Wie nog geen Nederlands geleerd heeft of nog maar pas les volgt, komt door de taallessen vaak een eerste keer over de vloer in de gemeenschapscentra. De cursisten leren er ook de taalpromotieacties van 'de Rand' kennen. Het vergemakkelijkt soms de stap naar een van de andere activiteiten. De stafmedewerker taal maakt voor de planning van de taallessen afspraken met het Huis van het Nederlands en de verschillende CVO's.

Tijdens het schooljaar 2008-2009 is het aanbod van het CVO Tervuren-Hoeilaart in onze gemeenschaps-

centra nog maar eens uitgebreid door het grote succes van de cursussen. In de Kam gaan twee cursussen niveau 1 (1.1) en twee cursussen niveau 2 (1.2) van start. In de Lijsterbes biedt het CVO dezelfde cursussen aan, aangevuld met een cursus niveau 3 (2.1) én voor het eerst ook een cursus niveau 4 (2.2). Het is uitzonderlijk dat we ook cursussen voor iets hogere niveaus aanbieden. We kiezen er immers voor om in

Attestuitreiking in het Museum voor Natuurwetenschappen (Brussel)

de eerste plaats de drempel om een cursus Nederlands te volgen te verlagen voor inwoners van de faciliteitengemeenten die geen of nog maar weinig Nederlands kunnen spreken.

Het CVO-GLTT organiseert in Linkebeek en in Drogenbos een cursus niveau 1 en een cursus niveau 2. De gemeente Drogenbos stelt de klaslokalen van de Nederlandstalige basisschool gratis ter beschikking. Ook in de Zandloper hebben de taalcursussen veel succes. Daarom breiden we het aanbod in 2008-2009 alweer uit. Het CVO Taalleergangen staat in voor de avondcursussen en het CVO Meise-Jette voor de dagcursussen. Vorig schooljaar waren er al twee cursussen voor niveau 1.1 (eerste semester) en twee voor niveau 1.2 (tweede semester). In september 2008 starten er twee cursussen voor niveau 1.1 en twee cursussen voor niveau 2.1.

Het Huis van het Nederlands organiseert in januari en in augustus informatie- en inschrijvingsdagen in GC de Zandloper. Kandidaat-cursisten uit Wemmel kunnen daar informatie vragen over het aanbod in de regio en eventueel ook al een niveautest afleggen en inschrijven voor de cursus van hun keuze. Het Huis van het Nederlands is ook aanwezig op de informatie- en inschrijvingsavonden voor de cursussen in Linkebeek en Drogenbos. In Kraainem en Wezembeek-Oppem is het personeel van de gemeenschapscentra samen met het CVO verantwoordelijk voor de inschrijvingen.

Voor de versnelde cursussen niveau 1.1 die van januari tot juni plaatsvinden in de Kam en de Lijsterbes, schrijven in totaal 43 cursisten in. Bij de start van het schooljaar 2008-2009 zijn er in totaal 314 cursisten Nederlands.

In de Kam, de Lijsterbes en de Zandloper is er een conversatiegroep Nederlands die de stafmedewerker

taal organiseert. De deelnemers van de conversatiegroepen hebben al een heel parcours afgelegd in een CVO of een Centrum voor Basiseducatie (CBE) of ze hebben op eigen houtje al behoorlijk vlot Nederlands leren praten. Het minimumniveau om deel te kunnen nemen, is niveau 2.4. De consulenten van het Huis van het Nederlands nemen een toelatingstest af tijdens de inschrijvingsavonden van 'de Rand' of tijdens hun eigen loketuren.

In de conversatiegroepen gaat het er erg informeel aan toe. Een vaste Nederlandstalige begeleider leidt de gesprekken in goede banen en helpt waar dat nodig is. We proberen de deelnemers geregeld te betrekken bij Nederlandstalige activiteiten die het gemeenschapscentrum programmeert. Van eind januari tot eind mei nemen in totaal 21 mensen deel aan de conversatiegroepen. In september 2008 schrijven in totaal 20 mensen in. Het maximum aantal deelnemers per groep is 12, omdat de deelnemers niet meer voldoende aan het woord komen als de groep groter is.

Voor de start van de taallessen en conversatiegroepen verspreidt 'de Rand' promotiefolders in de gemeenten Drogenbos, Kraainem, Linkebeek, Wemmel en Wezembeek-Oppem. We maken het aanbod ook bekend via de website van 'de Rand', via de gemeenschapskranten (en RandKrant) en via het Huis van het Nederlands.

Op 21 juni 2008 sluiten we het schooljaar 2007-2008 af met een attestuitreiking in het Museum voor Natuurwetenschappen in Brussel. De cursisten, docenten en genodigden krijgen een rondleiding in het museum. Na de rondleiding feliciteren de docenten hun geslaagde cursisten en we sluiten de dag af met een receptie. Er zijn ongeveer 130 personen aanwezig.

10. focus op jeugd

Na een aantal personeelsverschuivingen zijn er terug 5 decentrale stafmedewerkers. In Wemmel, Sint-Genesius-Rode en Kraainem werkt een voltijdse stafmedewerker. In Wezembeek-Oppem en Linkebeek wordt een 4/5-kracht ingezet. Deze laatste volgt ook Drogenbos op. De coaching van de ploeg gebeurt door de centrale stafmedewerker jeugd en sport.

De stafmedewerkers ondersteunen de lokale jeugdwerkinitiatieven en stimuleren een kwalitatief jeugd(werk)aanbod in de gemeente. Verenigingen krijgen in eerste instantie advies en informatie bij hun eigen activiteiten en werking. De stafmedewerkers zijn als deskundige aanwezig bij de vergaderingen van de jeugdraden en bieden informatie, advies en administratieve ondersteuning. Voor activiteiten van de jeugdraad in samenwerking met het gemeenschapscentrum kan er ook inhoudelijke, promotionele,

administratieve en logistieke steun worden geboden. De stafmedewerkers coördineren de opmaak van de jeugdbeleidsplannen; in 2008 worden de jeugdbeleidsplannen van de zes voor de periode 2008-2010 door de Vlaamse administratie goedgekeurd.

De stafmedewerkers organiseren zelf vanuit het gemeenschapscentrum ook activiteiten en projecten voor kinderen en jongeren. Afhankelijk van de activiteit of het project kan dat in samenwerking zijn met jeugddiensten uit buurgemeenten, welzijnsorganisaties, culturele centra, sportdiensten. Op die manier worden bruggen geslagen om lokale initiatieven optimale slaagkansen te geven. Voor de organisatie van de taalstages en de kinderateliers voor anderstalige kinderen bijvoorbeeld doet 'de Rand' een beroep op de expertise van de vzw Panta Rhei. Deze organisatie staat in voor de voorbereiding, de invul-

ling van thema's, het leveren van het materiaal en de monitoren. In 2008 nemen 97 kinderen deel aan de taalstages op 5 locaties en 32 kinderen aan de kindertelers op 3 locaties.

Het blijft moeilijk voor de speelpleinen in de zes om in een meertalige context een kwalitatief aanbod voor Nederlandstaligen te verzorgen en uit te bouwen. Op vraag van 'de Rand' ondersteunt de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk de speelpleinen van Drogenbos, Kraainem, Wemmel en Wezembeek-Oppem. Deze ondersteuning is erop gericht om de basiskwaliteit van de speelpleinen te verhogen.

'de Rand' deelt in de kosten voor vorming van de animatoren. Tijdens een intergemeentelijk speelpleinoverleg wordt informatie uitgewisseld en worden praktische afspraken gemaakt.

De jeugdnieuwsbrief Op 't randje verschijnt tweemaandelijks als e-zine. Het doel van de nieuwsbrief is om verantwoordelijken van jeugd(werk)initiatieven, partners, geïnteresseerden te informeren over vorming, regelgeving, over jeugd(werk)beleid, en om een informatiekanaal te zijn voor en door jongeren. Op het einde van 2008 komt de nieuwsbrief in 258 mailboxen terecht.

Ook in 2008 kan de Wemmelse jeugdraad rekenen op de steun van vzw 'de Rand' en de Nederlandse culturele raad Wemmel voor het uitbaten van jeugdcentrum Villa 3s.

Bijlage 9 werkgroep jeugd

11. focus op sport

Op 1 januari 2008 treedt het nieuwe Sport-voor-Allendecreet over de subsidiëring van gemeente- en provinciebesturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie in werking. Als een gemeente geen sportbeleidsplan indient, kunnen verenigingen een verenigingssportbeleidsplan maken en zo toch de financiële ondersteuning (80% van wat de gemeente zou krijgen) ontvangen waar ze recht op hebben.

Vermits geen enkele faciliteitengemeente zelf een dossier indiende, werden, onder begeleiding van 'de Rand' in Wezembeek-Oppem, Wemmel, Kraainem, Sint-Genesius-Rode en Linkebeek verenigingsplannen voor een periode van zes jaar (tot 2013) ingediend én goedgekeurd.

Na aandringen van de lokale sportraden en 'de Rand' besliste de Vlaamse Regering om de resterende 20% van het subsidiebedrag uit te keren aan de sportraden voor professionele ondersteuning. Elk van de raden koos voor vzw 'de Rand' als ondersteunende partner.

De goedgekeurde sportbeleidsplannen worden nu uitgevoerd. Ook daar biedt 'de Rand' ondersteuning, o.m. door te zorgen voor een deelname aan de sportregiowerkingen van de provincie Vlaams-Brabant.

12. de gemeenschapskranten

2008 is de bevestiging van de gemeenschapskranten in vier kleuren. Omwille van de verhoging van de posttarieven is halfweg het jaar het formaat verkleind. Dat gebeurt onopvallend en zonder aan kwaliteit in te boeten. Er verschijnen 55 gemeenschapskranten (of 914 blz.), met 1.083 artikels. Dat gaat van lange interviews, over het aanbod in de centra, tot korte aankondigingen van verenigingsactiviteiten. 287 artikels bevatten plaatselijke informatie over de gemeenten waaronder de verslagen van bijna alle gemeenteraden, 466 artikels gaan over de verenigingen, 320 artikels over de podiumactiviteiten in de gemeenschapscentra en 10 langere interviews over een breder onderwerp dat verband houdt met de Rand. Ook dit jaar publiceren de gemeenschapskranten enkele smaakmakende interviews met plaatselijke mensen in de reeks M/V van de maand, evenals met artiesten zoals Alex Callier van Hooverphonic, Alex Agnew, Wim Mertens, Koen Buyse van Zornik, Filip Jordens, Roland, Eva De Roovere, Jan De Smet van De Nieuwe Snaar.

De reeks Vereniging in de kijker stelt naar aanleiding van een of andere gelegenheid 25 plaatselijke verenigingen uitgebreid voor. Er zijn ook enkele nieuwigheden. In de reeks Aan de tand gevoeld (27 items) geven toeschouwers hun mening en reacties op de voorstellingen. Een mooie manier van interactie. Nieuw en succesvol zijn de reeksen over de natuur (buurten), over de discobarcultuur van de jaren 70-80 (buurten), over plaatselijke kunstenaars (lijsterbes), architectuur (de zandloper) of in zandlopervlucht door Wemmel waarbij er lukraak wordt aangeboden bij mensen (de zandloper), inWEMMELing over de integratie van buitenlanders in de gemeente (de zandloper), over plaatselijke jongeren die in het buitenland studeren/werken (uitgekamd), over familiebedrijven (uitgekamd), over de landbouw in de regio (sjoenke) en wandelen in de regio (sjoenke en de kaaskrabber), op stap door de gemeente met plaatselijke inwoners (de kaaskrabber), kunstroute (de kaaskrabber), over vergane verenigingen (de kaaskrabber).

In buurten wordt een rubriek geïntroduceerd met korte weetjes over de gemeente (sprokkels). In de lijsterbes is de column van Philippe Raskin (Music Maestro) vervangen door eentje van Christine Anhalt (Tussen haakjes), een Amerikaanse die in Kraainem woont en op geheel eigen wijze de plaatselijke gewoontes beschrijft.

In het rand-nieuws verschijnen enkele opvallende interviews met onder meer demograaf Didier Willaert over de verjonging van de faciliteitengemeenten, met journaliste Mia Doornaert over de positie van de Rand en Brussel in de internationale context, met Paul Van Orshoven over het Arrest van de Raad van State i.v.m. het taalgebruik in de faciliteitengemeenten. De cartoon over De avonturen van Meneerke

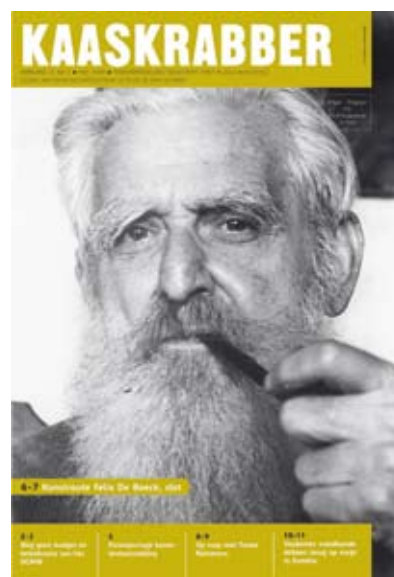
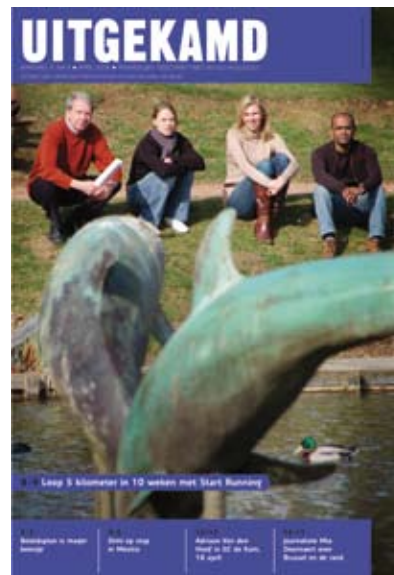
Vlaminck en Baron Jean-Jacques-de-Bourgeoisie-de-tralala is vervangen door één spotprent die verband houdt met het artikel in het rand-nieuws. Vermeldenswaard zijn zeker ook het interview met de vier vrouwelijke schooldirectrices van de basisscholen in Wemmel, de artikelen over de dorpskernvernieuwing in Sint-Genesius-Rode (site Novarode) en de volgehouden inspanningen om het plaatselijke nieuws in korte, verstaanbare artikelen te presenteren (zoals in Uit goede bron in sjoenke bijvoorbeeld).

In november wordt een uitgebreid lezersonderzoek uitgevoerd door het bedrijf TNS Media. De kranten krijgen van hun lezers een algemene beoordeling van 6,6 op 10. De overgrote meerderheid van de lezers vinden de tijdschriften voldoende gevarieerd (84 %), nuttig en informatief (84 %), actueel (85 %) en vlot leesbaar (85 %). Uit het onderzoek blijkt ook duidelijk dat de gemeenschapskranten voldoen aan de behoefte aan lokale informatie en een goede aanvulling zijn op andere media (82 %). Bij de Nederlandstalige lezers liggen de waarderingsscores hoger. Zij kennen en gebruiken de gemeenschapskranten in hun totaliteit: de lokale informatie, de activiteiten van verenigingen, de podiumactiviteiten van de centra. De Franstalige en anderstalige lezers kennen en lezen de gemeenschapskranten minder goed, maar lezen ze vooral voor de lokale informatie en - opvallend - staan eerder positief ten aanzien van de kranten.

De gemeenschapskranten worden maandelijks (uitgezonderd juli en augustus) bezorgd in alle bussen van de gemeenten met bijzonder taalstatuut rond Brussel (Kraainem, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Wemmel, Wezembeek-Oppem en Drogenbos (tweemaandelijks). Mensen die buiten deze gemeenten wonen, kunnen de gemeenschapskranten op aanvraag gratis toegestuurd krijgen.

De totale oplage van alle gemeenschapskranten bedraagt op 31 december 2008 36.500 exemplaren. Elke gemeenschapskrant wordt samengesteld door een redactie van vrijwillige medewerkers, de centrumverantwoordelijke en de redacteur. Op 31 december werken er aan de zes gemeenschapskranten 35 redactieleden actief mee. We doen een beroep op 12 externe journalisten die geregeld schrijven. Alle kranten kunnen ingekeken worden op de eigen website www.derand.be.

Bijlage 10 redacties

VI. de Bosuil in Jezus-Eik

2008 is letterlijk een jaar vol vernieuwing voor de Bosuil: nieuw zijn de onthaalmedewerkers, de technici en de centrumverantwoordelijke. Met verse moed en veel werkijver gaat het team op zoek naar een frisse adem voor het centrum. Ook het gebouw wordt stevig onder handen genomen. De 20 jaar oude telescopische tribune wordt vervangen door een gloednieuwe die 342 bezoekers een comfortabele plaats geeft. En met nieuwe vloeren, een nieuwe vaste toeg, een stevige projector, een nieuw aankondigingscherm, twee nieuwe vergaderzalen, opgefriste toiletten, schilderwerken wordt de Bosuil nog functioneler én aangenamer, tot grote voldoening van de gebruikers.

In de programmeringscommissie wisselt de voorzitter. Suzanne Devrieze luistert naar haar gezondheid, maar blijft zich actief inzetten. Ze laat het stuur over aan Roger Hemeleers. Met vernieuwd enthousiasme geeft de programmeringscommissie gepast advies en sturing doorheen tal van veranderingsprocessen. Nieuwe werkafspraken, een beleidsplan, een nieuw campagnebeeld en een aangepast gebruikersreglement zien het daglicht.

Voor de klassieke avondvoorstellingen zoekt het centrum actief naar partners uit de omgeving. Dat krijgt o.a. vorm in een namiddagprogramma voor senioren i.s.m. Okra Jezus-Eik, een folkavond i.s.m. dansgroep De Koerp en nog een aantal initiatieven gepland in het voorjaar van 2009. Met het babycafé, het kleuter-

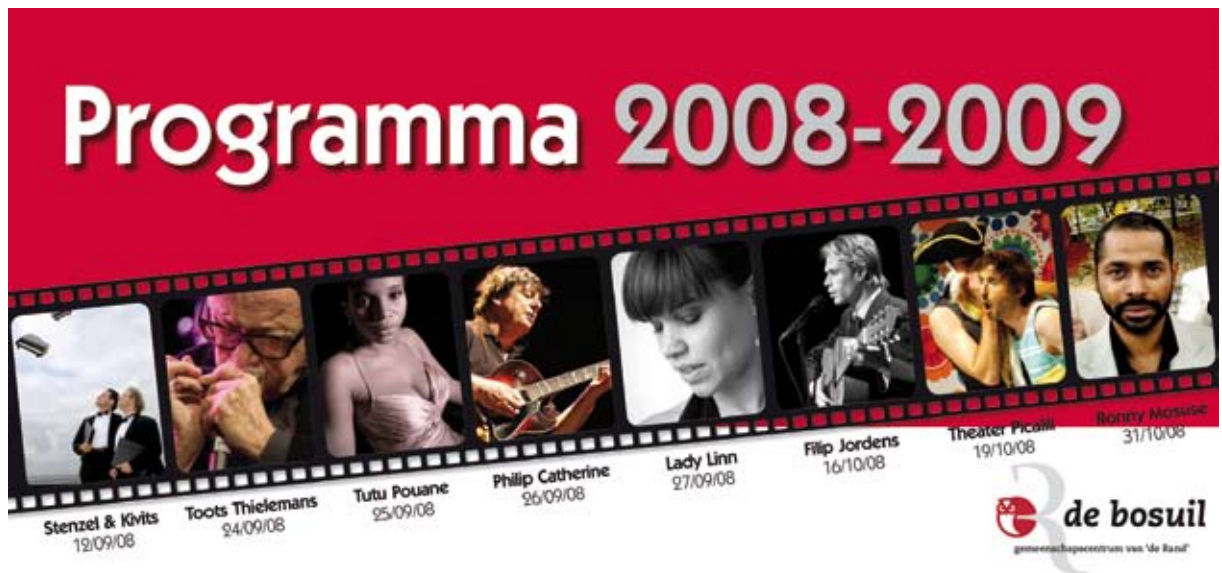
Kleuerturnen

turnen en de kleutervoorstellingen zoekt de Bosuil contact met een nieuwe doelgroep: de jongste deelnemers uit zijn gemeenschap. Die maken er dankbaar en in grote getale gebruik van. Samen met de Gezinsbond wordt een groep jongeren klaargestoomd om creatieve activiteiten te organiseren voor kinderen tussen 6 en 12 jaar.

Het cultuuraanbod in de regio blijft groeien. In samenwerking met de collega's van CC Den Blank (Overijse) en GC Felix Sohie (Hoeilaart) presenteert de Bosuil een breed cultureel aanbod van niet minder dan 77 voorstellingen (22 hiervan neemt de Bosuil voor zijn rekening). Dankzij de constructieve samenwerking en de zorgvuldige afstemming van het programma is de bijhorende abonnementsformule een onverhoopt succes. Meer dan 800 druivenabonne-

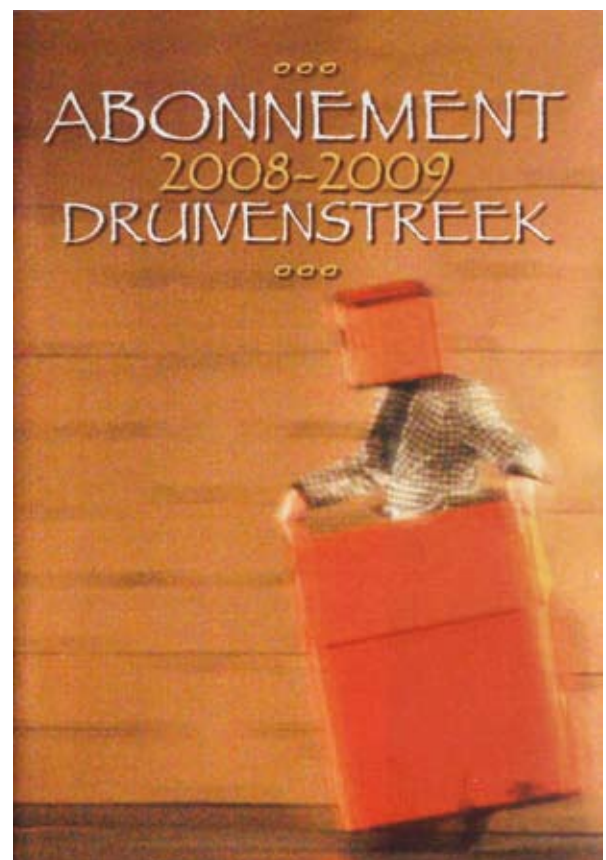

menten gaan over de toonbank, goed voor meer dan 5.000 tickets. Een stijging van zowat 30%!

De aanwezigheid van een gemeenschapscentrum naast een cultuurcentrum vormt geen probleem in een actieve gemeente als Overijse. De samenwerking met het gemeentebestuur van Overijse illustreert dat. Met de sportdienst organiseert de Bosuil danscursussen en kleuterturnen. Een proefproject rond taalpromotie voor anderstalige handelaars start i.s.m. het gemeentebestuur en de Week van het Bos krijgt met de fietsactie i.s.m. de gemeente een nieuwe impuls.

Eén trieste noot in een positieve jaarbalans: aan de vooravond van het 25e seizoen van GC de Bosuil wordt afscheid genomen van de eerste boegbeelden. Marcel Pacqué en Albert Michiels hebben jarenlang een vooraanstaande rol gespeeld in het gemeenschapsleven van Jezus-Eik, in de werking van de Bosuil en in tal van activiteiten. De Bosuil blijft hun werk in dezelfde geest verder zetten.

Programma 2008-2009

Black Velvet

VII. de werking in de hele regio: tweedelijnswerk

1. de positie van 'de Rand': het platform/partners

De plaats van vzw 'de Rand' in de 'brede Rand' is compleet verschillend van die in de zes faciliteitengemeenten. In de zes vervult 'de Rand' een eerstelijnsrol op het vlak van cultuur, jeugd (en sport). Die werkerterreinen worden in de 13 andere gemeenten opgenomen door de gemeentebesturen, waardoor 'de Rand' daar een aanvullende rol speelt. In de brede Rand is de vzw hét instrument waarmee de Vlaamse regering en de provincie Vlaams-Brabant hun randbeleid inzake gemeenschapsmateries in de praktijk brengen.

Het spreekt dan ook vanzelf dat vzw 'de Rand' actief participeert in het platform van gemeenten uit de Rand, een overleg tussen politieke vertegenwoordigers van de 19 gemeenten, die samen met de hogere overheden hun beleid Vlaams karakter en onthaal van nieuwkomers op elkaar afstemmen. Het platform is een initiatief van de provincie Vlaams-Brabant.

Een andere partner met wie 'de Rand' graag samenwerkt in het kader van zijn opdracht in de brede Rand is het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant. Die organisatie zorgt voor afstemming van promotie van het NT2-aanbod in de provincie.

2. focus op taalpromotie: waarom inhoudelijk belangrijk?

In uitvoering van het aanvullende regeerakkoord van mei 2005, kreeg 'de Rand' in 2006 voor het eerst een bijzonder budget om initiatieven te nemen inzake taalpromotie. Het in 2006 voornamelijk door minister Vandenbroucke gevoerde discours spitste zich immers toe op dat begrip. Via taalpromotie willen we de toenemende 'ontnederlandsing' van de regio tegengaan.

De minister formuleert het als volgt:
"We mogen het aanbod om Nederlands te leren niet beperken tot een eenmalig aanbod voor nieuwkomers. Het integratiebeleid dat we nodig hebben, moet verder gaan dan het klassieke 'onthaalbeleid', waarbij alleen nieuwkomers aangesproken worden. Alle anderstaligen in de Rand moeten op verschillende momenten aangesproken en gemotiveerd worden om Nederlands te leren. De overheid moet op verschillende scharniermomenten in het leven van een inwoner kansen bieden om Nederlands te leren, hem aanmoedigen om Nederlands te leren, hem in contact brengen met het aanbod en hem desnoods ook een beetje 'aanklampen'. Eigenlijk zou dat het geval moeten zijn telkens als een anderstalige inwoner in contact komt met de overheid, hetzij uit verplichting, hetzij omdat hij hulp nodig heeft. Niet alleen de nieuwe immigrant van buiten de Europese Unie, maar ook derdegeneratie-

allochtonen die de taal nog niet kennen, of werknemers van internationale instellingen, of Franstalige Belgen. Steeds opnieuw."

Het is in dit perspectief dat 'de Rand' zijn acties taalpromotie kadert.

3. acties taalpromotie

PROMOTIECAMPAGNE TAALESSEN (NT2)

De provincie voert al jaren een grote promotiecampagne voor de taallessen Nederlands in de regio. Vzw 'de Rand' wil die jaarlijkse campagne nog versterken met een aantal bijkomende projecten.

Dankzij de vzw is er bijvoorbeeld een gratis 0800-nummer (0800 123 00) voor informatie over het aanbod taallessen. De consulenten van het Huis van het Nederlands beantwoorden de oproepen tijdens het jaar, maar in de drukste periodes (augustus, september en januari) schakelen we interimbedienden en jobstudenten in. Die worden begeleid door het Huis van het Nederlands.

In januari verspreidt 'de Rand' een flyer met een verwijzing naar het gratis nummer. De vzw doet dat enkel in gemeenten in de Rand waar nog nieuwe taallessen starten. De slogan die op de flyers gebruikt wordt, is 'Un cours de néerlandais, et l'équipe est faite – A course in Dutch and we're ready for kick-off'. Op de flyer is een beeld van jonge voetballers te zien. Een knipoog naar de inspanningen (o.m. via de dvd) om anderstalige voetballertjes in Nederlandstalige sportclubs op een leuke manier met het Nederlands in contact te brengen.

In augustus lanceert de provincie Vlaams-Brabant de nieuwe promotiecampagne. Deze keer is op het promotiemateriaal een foto van sprinters aan de start te zien. De slogan van de campagne van de provincie is 'Prêt à apprendre le néerlandais? C'est parti! – Ready to learn Dutch? Go for it!'. Vzw 'de Rand' organiseert samen met het Huis van het Nederlands een huis-aan-huisverdeling van een promotieflyer in het arrondissement Halle-Vilvoorde en de gemeente Tervuren. Op de flyers gebruiken we de slagzin 'Nederlands leren. Waarom niet?' in het Nederlands,

'OEFEN HIER JE NEDERLANDS'

Met Oefen hier je Nederlands wil vzw 'de Rand' iedereen die het Nederlands niet als moedertaal heeft, maar het wel geleerd heeft of aan het leren is, de kans geven om onze taal te oefenen in winkels, bij de apotheker, op restaurant etc. We proberen ook de handelaars te overtuigen om niet te snel naar een andere taal over te schakelen als een klant (nog) niet heel goed Nederlands spreekt.

De deelnemende handelaars, horecazaken etc. bieden een 'oefenplaats' voor wie Nederlands leert.

Ze krijgen van ons enkele tips om de communicatie in het Nederlands gemakkelijker te maken: langzamer spreken als dat nodig is, helpen als de klant niet op een bepaald woord kan komen of een woord niet begrijpt, uitleg geven in eenvoudige woorden als dat nodig is, synoniemen gebruiken ... We verplichten hen met deze actie dus niet om altijd en met alle klanten Nederlands te spreken, maar we vragen hen

NT2-campagne 'Oefen hier je Nederlands'

het Frans, het Duits en het Engels, met een foto die cursisten in een klas laat zien. Op de achterkant van de flyers verwijzen we naar het dichtstbijzijnde informatie- en inschrijvingsmoment van het Huis van het Nederlands. In elke gemeente krijgen de inwoners dus een aangepaste versie van de flyer in de bus. In augustus en september zetten we ook enkele jobstudenten in om de bezoekers van de talrijke informatiedagen in de Rand welkom te heten en hen wegwijst te maken.

cijfers:

- aantal oproepen op het 0800-nummer (3/01/2008-17/01/2008): 232 (waarvan 199 die rechtstreeks verband hielden met de campagne)
- aantal oproepen op het 0800-nummer (13/08/2008-12/09/2008): 579 (waarvan 480 die rechtstreeks verband hielden met de campagne)
- aantal e-mails naar info@infonl.be (13/08/2008-12/09/2008): 45

wél iedereen die Nederlands wil spreken daar de kans voor te geven. In 2008 breiden we de doelgroep van de actie uit met de vrije beroepen.

De wedstrijd – waarbij niet-Nederlandstalige klanten bij elk winkelbezoek een stempel krijgen op een spaarkaart – loopt in 2008 af.

Bij de start van Oefen hier je Nederlands maakte vzw 'de Rand' een pictogrammenboekje met woordenschat over winkelen. Het boekje werd verspreid via de CVO's (Centra voor Volwassenenonderwijs), de CBE's (Centra voor Basiseducatie) en de VDAB en bleek bijna onmiddellijk een groot succes. Ook het tweede pictogrammenboekje, met woordenschat over afval, sorteren, wonen, de dokter, de lichaamsdelen en nog enkele andere thema's, kreeg alleen maar positieve reacties van docenten en cursisten Nederlands. Via de site www.oefenhierjeNederlands.be vragen ook heel wat docenten en cursisten van buiten

Vlaams-Brabant de boekjes aan. In 2008 krijgen de twee boekjes daarom een opvolger: deel 3 bevat woordenschat over sport, vrije tijd en toerisme. Enkele reacties op de drie pictogrammenboekjes: 'Vorig jaar heeft u mij 25 exemplaren van de pictogrammenwoordenboeken laten bezorgen. Dat heeft mijn studenten (beginnelingen, volwassenen) geholpen om de woordenschat niet in hun moedertaal te vertalen.'

'Mag ik jullie feliciteren met deze knappe campagne? Ik heb eindelijk mijn schoonbroer kunnen overtuigen om enkele woorden Nederlands te spreken. Bedankt.' 'Als zorgcoördinator op een lagere school kom ik uiteraard veel in contact met anderstalige kinderen en hun ouders. Niet alle ouders zijn in de mogelijkheid om buitenshuis les te gaan volgen in een Centrum voor Basiseducatie ... Zij zijn echter ook niet altijd op de hoogte van acties om het Nederlands te stimuleren, terwijl zij toch hun Nederlands willen oefenen en willen communiceren met Nederlandstalige ouders, leerkrachten, handelaars ...

Het eerste pictogrammenwoordenboekje heb ik aan enkele anderstalige ouders gegeven. Zij vonden het een heel handig boekje en gebruiken het nog steeds.

Ook de kinderen maken er handig gebruik van!

'Het pictogrammenboekje zou onze leerkrachten al een eind op weg helpen.

Ze staan soms voor een onmogelijke opdracht om alles met handen en voeten uitgelegd te krijgen.'

Pictogrammenboekje

cijfers:

- 456 deelnemers (via mailing, website of contactpersonen in de gemeenten), waarvan 440 in de Rand
- 25 deelnemende gemeenten (19 randgemeenten + 6 andere)
- 31.200 bruine pictogrammenboekjes (deel 1) verdeeld onder de cursisten (via de scholen + aangevraagd via de website)
- 20.782 blauwe pictogrammenboekjes (deel 2) verdeeld onder de cursisten (via de scholen + aangevraagd via de website)
- 11.394 grijze pictogrammenboekjes (deel 3) verdeeld onder de cursisten (via de scholen + aangevraagd via de website)
- 246 bezoekers op de website in januari; 228 in februari; 311 in maart; 270 in april; 233 in mei; 276 in juni; 205 in juli; 188 in augustus; 365 in september; 530 in oktober; 488 in november en 241 in december.

Campagnebeeld 'Oefen hier je Nederlands'

WWW.TAALBLAD.BE

Taalblad viert in 2008 zijn eerste verjaardag. Taalblad is een Nederlandstalig e-zine voor wie Nederlands leert. Het is de ideale manier om op eigen houtje en op een (inter-)actieve manier je kennis van het Nederlands te onderhouden en uit te breiden. Wie zich inschrijft voor de wekelijkse nieuwsbrief, kan bovendien de nieuwe artikels niet missen. Taalblad is een initiatief van de bvba La Pluma en wordt begeleid door de vzw Taalblad, met vertegenwoordigers van 'de Rand', het Huis van het Nederlands en de bvba La Pluma. Taalblad heeft vier hoofdruubrieken: nieuws, kort & klein, focus en taaltrips. Het gaat meestal om nieuwsberichten – iets kortere artikels in nieuws en iets langere artikels of interviews in focus. Kort & klein geeft plezierige faits divers. Het e-zine probeert zijn lezers ook te laten kennismaken met Nederlandstalige cultuur. Wekelijks wordt minstens één Nederlandstalige activiteit voorgesteld in de rubriek taaltrips. Sommige woorden krijgen een 'box' met meer informatie over het woord. Op die manier leert de lezer ook iets bij over bv. de hoofdtijden bij werkwoorden, meervoudsvormen, het geslacht, het lidwoord bij substantieven of de comparatief en

superlatief bij adjectieven. Taalblad heeft ook een beperkte grammaticagids.

In 2008 zetten we de eerste stap in de richting van 'taalbladradio': bij enkele artikels komt een geluidsfragment, bv. een interview. Taalblad ontwikkelt ook de 'minitest'. Dat is een taaltest van twee 'oefenzinnen', die gemakkelijk aan andere websites toe te voegen is. Wie de test invult, krijgt meteen een score en wordt doorverwezen naar www.taalblad.be voor meer oefeningen. De docenten die geregistreerd zijn voor de nieuwsbrief vullen een korte enquête over het gebruik van Taalblad in. De reacties zijn overwegend positief.

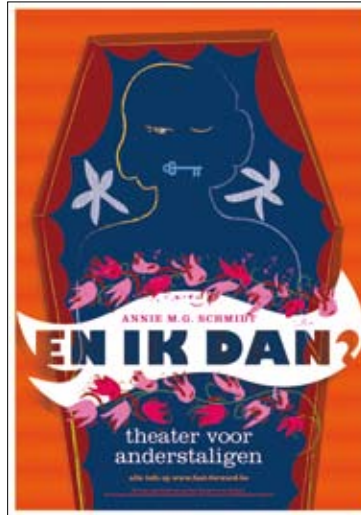
Bijlage 11 bezoeken
www.taalblad.be

THEATER VOOR ANDERSTALIGEN

Als anderstalige kan je Nederlands leren in de klas met een lessenpakket, maar het kan ook op een speelse manier, in een theaterzaal, met een spannend verhaal vol humor en romantiek. Dat is wat het publiek van theatergroep Fast Forward krijgt. Vzw 'de Rand' coproduceert in 2008 één educatieve, Nederlandstalige theaterproductie voor anderstaligen met Fast Forward, in samenwerking met het theatergezelschap Leporello.

De theaterstukken van Fast Forward zijn zo geconcipieerd (nl. met de 1000 meest frequent gebruikte woorden uit het Nederlands) dat studenten van alle niveaus ze kunnen begrijpen. Dankzij dit Nederlandstalige theater voelen de cursisten dat ze meer kunnen begrijpen dan ze denken en dat motiveert om nog meer Nederlands te gaan studeren. Buiten de lessen krijgen cursisten weinig culturele prikkels. Het aanbod in de theaters is vaak nog te moeilijk voor wie nog niet zo lang Nederlands leert, zodat een theaterbezoek eindigt in een ontgoocheling en dat werkt erg demotiverend.

Na de samenwerking met Leporello wordt voor de zesde productie weer een stuk gemaakt, geheel in eigen beheer. *En ik dan?* van Annie M.G. Schmidt speelt in Brussel en de Rand een totaal van 34 voorstellingen. De voorstelling speelt nog op 15 plaatsen in Vlaanderen en 4 in Wallonië en gaat daarna naar Amsterdam (3) en New York (2). In het totaal bezoeken 8.000 toeschouwers het stuk.

CAFÉ COMBINNE

Arch'educ organiseert op verschillende locaties in de Rand een Café Combinne. Dat is een gezellig praatcafé waar iedereen Nederlands spreekt of het beter leert spreken. Nederlands- en anderstaligen zitten er samen aan tafel om te babbelen over erg uiteenlopende onderwerpen: de voorbije week, daguitstappen, het voetbal, de kinderen, het nieuws van de dag ... Elk Café Combinne heeft een vaste Nederlandstalige begeleider. Die leidt de gesprekken in goede banen, moedigt de bezoekers aan om zelf ook iets te vertellen en kan de niet-Nederlandstalige deelnemers helpen bij het verbeteren van hun Nederlands. Nieuwe mensen leren kennen en aangename informele contacten tussen Nederlands- en anderstaligen zijn een belangrijke troef voor Café Combinne. Vzw 'de Rand' werkt mee aan de organisatie van Café Combinne in Jezus-Eik (cafetaria de Bosuil), Linkebeek (café de Moelie) en Sint-Genesius-Rode (Petanqueclub Rode vzw). In Sint-Genesius-Rode staat in de zomer van 2008 een feestavond met petanque en dessertsbuffet op het programma om de eerste verjaardag van Café Combinne te vieren.

cijfers:

- cafetaria de Bosuil: 3-14 deelnemers per keer, gemiddeld 6 à 7
- café de Moelie: 0-8 deelnemers per keer, gemiddeld ongeveer 4
- Petanqueclub Rode vzw: 4-25 deelnemers per keer, gemiddeld ongeveer 10.

Café Combinne in de Bosuil

BABYCAFÉ IN DE BOSUIL

Op moederdag, 8 mei 2007, gaat in de Bosuil het Babycafé van start. Het is een initiatief van 'de Rand' in samenwerking met Kind en Gezin, De Gezinsbond en de Bosuil. Het Babycafé is een wekelijkse ontmoetingsplek waar jonge moeders met hun nog niet schoolgaande kindje terecht kunnen voor een gezellige babbel met andere mama's, terwijl hun baby's/peuters onder hun waakzaam oog met elkaar kunnen spelen. Zij komen elke dinsdagochtend samen, met uitzondering van de schoolvakanties. Het Babycafé komt tegemoet aan de behoefte aan ontmoeting die vooral bestaat bij niet-werkende expat mama's, die van hun tussenstop in het buitenland profiteren voor gezinsuitbreiding, maar daardoor ook in een isolement geraken in een voor hen vreemde omgeving. Doel is om mama's met verschillende nationaliteiten en talen samen te brengen en op een ontspannen en interessante manier kennis te laten maken met het Nederlands. Er is een begeleider die de groep coacht en die erop toeziet dat het Nederlands de voertaal van de activiteit blijft. Op vraag van de moeders worden naast de reguliere ochtenden ook de volgende activiteiten georgani-

Babycafé in de Bosuil

TAALSTAGES

Sinds een aantal jaren organiseert 'de Rand' tijdens de tweede helft van augustus taalstages voor kleuters (4-6 jaar). Steeds meer ouders in Brussel en de rand willen hun kinderen twee- of meertalig opvoeden en sturen daarom hun kinderen naar buitenschoolse activiteiten. De stages worden georganiseerd samen met het Centrum voor Jonge Mensen/ Panta Rhei. Het aanbod richt zich zowel op kinderen met, als zonder basiskennis Nederlands. In de taalstages van 'de Rand' konden de kleuters spelenderwijs of voor het eerst kennismaken met het Nederlands of ook hun bestaande kennis inoefenen als aanloop naar het nieuwe schooljaar. In 2008 wordt het concept verder op punt gesteld. De groepen beperken zich tot maximaal 10 kindjes. Er wordt meer met liedjes, eenvoudige versjes en pictogrammen gewerkt. Bij elke stage hoort een thematisch inkleurboekje en een pictogrammenboekje met de basiswoordenschat bestemd voor de ouders.

seerd: een boekenochtend i.s.m. Linc en de Gemeentelijke Openbare Bibliotheek (26/02), een toneelbezoek Theater Piccalili (19/10), een EHBO-ochtend i.s.m. Rode Kruis Vlaanderen (29/10).

De peutersturnochtenden zullen vanaf 2009 om de zes weken plaatsvinden.

Het Babycafé krijgt in 2008 ook ruime media-aandacht in RandKrant, de lijstberes en uitgekamd en in een interview op Radio Brussel FM.

cijfers:

- het Babycafé is in 2008 38 dinsdagochtenden open geweest van 9 tot 12 uur.
- 247 volwassenen en 260 baby's en peuters bezoeken het Babycafé. Dat is een gemiddelde van een 7-tal mama's per week.
- de meeste bezoekers wonen in Overijse, Hoeilaart, La Hulpe, Tervuren en enkele in Brussel. Hun nationaliteit varieert van Hongaars, Duits, Amerikaans, Nederlands, Zuid-Afrikaans, Brits, Belgisch (Frans- en Nederlandstalig), Pools, Oostenrijks, Zweeds, Filipijns, Luxemburgs tot Italiaans en Frans.

cijfers:

- in Wemmel, Kraainem, Jezus-Eik en Linkebeek hebben telkens 2 groepen deelgenomen aan de taalstages en in Sint-Genesius-Rode zelfs 3. Dat maakt een totaal van 11 groepen met max. 10 kinderen (of 110 kinderen in het totaal).

TAALSPELER

De actie Taalspeler is gegroeid uit het Brussels project ‘Taal en omgeving’. Het project streeft de optimalisering van vrijetijdsmilieus in functie van taalstimulering in een meertalige context na, voor kleuters en kinderen tot 12 jaar, op speelpleinen. Tijdens de eerste jaren (vanaf 2002) voerde het Centrum voor Taal en Migratie (CTM, nu omgedoopt in CTO) van de K.U.Leuven het project uit. Sinds 2005 wordt de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk (VDS) omwille van zijn expertise op het vlak van speelpleinwerking bij het project betrokken.

VDS ontwikkelt in 2002 Expeditie Kleuterson. Dat succesvolle project is erop gericht om de interactie tussen kleuters onderling en tussen kleuters en hun begeleiders te verstevigen. Het lag dan ook voor de hand om voor Taalspeler de kennis van Kleuterson in te zetten en dus in eerste instantie te focussen op kleuters. VDS trekt nu het hele project en wordt hierbij nog beperkt ondersteund door het CTO (Centrum voor Taal en Onderwijs). VDS doet dit met folders, werkmiddelen, handleidingen en vormingen op maat voor de speelpleinen in de Vlaamse Rand. In 2008 krijgen

SPORTCLUBS

Uit een onderzoek van 2006–2007 van het Leuvense Centrum voor Taal en Onderwijs en het Brusselse Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscenarium (BRIO), in opdracht van de provincie Vlaams-Brabant en ‘de Rand’, blijkt dat één op vier gesprekken in de sportclubs van de Vlaamse Rand rond Brussel in een andere taal dan het Nederlands verlopen. De belangrijkste conclusie is: meertaligheid in de Nederlandstalige sportclubs in de Vlaamse Rand is een feit. Hoewel de meertaligheid doorgaans niet als een probleem ervaren wordt, blijkt toch een behoefte aan stimulering van het Nederlands te bestaan. Sportclubs zijn dan ook een uitgelezen omgeving voor taalstimulering.

Om hieraan op een professionele manier te kunnen werken, is bij vzw ‘de Rand’ een medewerker in dienst die werkt rond bewustwording en die een coördinerende en stimulerende rol speelt in het taalpromotiedossier.

Om de sportclubs te ondersteunen in hun omgang met anderstaligen werd in 2007 een vormingspakket met een begeleidende dvd gemaakt. Het pakket leert de trainers hoe ze aandacht kunnen besteden aan het juiste gebruik van het Nederlands en hoe ze met anderstaligheid kunnen omgaan. Begin 2008 worden de vormingspakketten aan de pers voorgesteld en verdeeld bij de clubs die er belangstelling voor hebben.

Om lokaal ook expertise op te laten doen, werden vier pilootprojecten gesubsidieerd: de gemeente Machelen, de sportregio Vlaams-Brabantse Ardennen, de Gezins-sportfederatie en de stad Vilvoorde. Het project van de Gezins-sportfederatie wil het

in totaal 14 speelpleinen (waarvan 12 uit de Rand) ondersteuning van VDS via de methodiek Taalspeler, waarbij vooralsnog de doelgroep kleuters vooral aan bod komt. Zeven speelpleinen (waarvan zes in de Rand nl. Overijse, Vilvoorde, Dilbeek, Machelen, Grimbergen en Sint-Pieters-Leeuw) worden intens begeleid. De evaluatie is positief en er is vraag naar een uitbreiding naar kinderen uit de lagere school.

Nederlands stimuleren bij kleuters in de gezinssportclubs door middel van twee aangepaste kleuterboekjes. Er wordt een boekje ontworpen voor kleuterturnen en een boekje voor kleuterzwemmen. Eind 2008 is de voorraad boekjes *Kijk, ik zwem* op en zijn er nog 300 boekjes van *Kijk, ik sport* beschikbaar. Dat wil dus zeggen dat 1.700 boekjes bij de kleuters van verschillende sportclubs van GSF terecht gekomen zijn.

In de regio Vlaams-Brabantse Ardennen willen de gemeenten de sportclubs met een jeugdwerking aanmoedigen via deskundige begeleiding en gratis vormingspakketten. Elf clubs krijgen in 2008 begeleiding. De promotiebrochure, waarin de clubs met jeugdwerking vermeld staan en waarin de clubs die aan het project deelnamen speciale aandacht krijgen, is verdeeld over de 7 gemeenten van de regio.

Voor voetbalclub Diegem Sport in Machelen-Diegem stelt de gemeente een afsprakennota op over het taalgebruik. In 2008 krijgen alle trainers een opleiding om met verschillende talen om te gaan. Zo krijgen anders-talige spelertjes een betere begeleiding en verlopen de trainingen vlot in het Nederlands. Dertien ouders nemen tijdens de trainingen deel aan de sessies Nederlands en tien hiervan schrijven zich in voor een cursus Nederlands in het Centrum voor Basiseducatie.

De stad Vilvoorde organiseert een sport- en taalkamp. Via een affichecampagne wordt het gebruik van het Nederlands in de sportclubs verder gepromoot. Het voetbaltaalkamp (6 deelnemers) is geen succes maar het omnisporttaalkamp wel (34 deelnemers). In totaal

dus 40 kinderen die een week lang op een speelse manier met het Nederlands in contact komen. Een mooi resultaat. De stad zal vanaf 2009 zelf een omnisporttaalkamp organiseren.

In 2007 kregen de sportfunctionarissen uit de gemeenten in de Vlaamse Rand de vraag om in de sportbeleidsplannen aandacht aan het taalgebruik in

Woordenboek voor voetballers

Alles wat je op het voetbalveld, in de cafetaria en de kleedkamer kan horen, staat in het vertaalwoordenboek voor voetballers.

Omdat het Frans op de voetbalterreinen rond Brussel meer en meer de bovenhand begon te krijgen, maakten de voetbalploeg FC Asse-Zellik en de vzw de Rand een voetbalwoordenboek. Het boekje is meer dan een simpele vertaling van een hoop Franse woorden naar het Nederlands. Het staat vol afbeeldingen en pictogrammen, met daaronder de Nederlandse benaming. Er staan niet alleen voetballers in. Ook alle lichaamsdelen worden benoemd en er wordt uitgelegd hoe je in de kantine een glas water moet bestellen. Toen Asse zes jaar geleden fuseerde met Zellik, kwamen er plots heel wat Fransstaligen bij, zegt clubsecretaris Guido Vandenberghe. 'Daardoor spraken de trainers de groep meer en meer toe in het Frans. We hadden het gevoel dat we fout bezig waren; en toen hebben we zo'n honderd woorden en hun vertalingen samengebracht in een boekje. Elke anderstalige speler kreeg dat

me, en dat heeft zijn effect niet gemist. De spelers spreken opnieuw meer Nederlands, zelfs onderling.'

De vzw de Rand kreeg lucht van het initiatief en besloot om het te ondersteunen en uit te breiden. Anderhalve maand geleden kwam het boekje uit. Alle clubs uit de 19 randgemeenten kregen intussen een brief. 'Momenteel hebben 17 clubs uit de Rand een bestelling geplaatst, wat nog wat weinig is', zegt Bert Mentzen van de Rand. 'In Brussel kwam er een

Anderlecht bestelde al 2.000 exemplaren

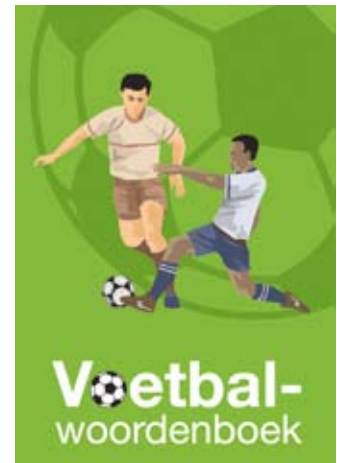
reactie binnen van 44 ploegen. Zij betalen een halve euro per boekje. Voor ploegen uit Vlaams-Brabant is het gratis. In totaal zijn al 7.500 exemplaren de deur uit. Begin deze week is de informatiebrief ook bij de Vlaamse eersteklassers binnengekomen. Anderlecht was al eerder op de hoogte en heeft al tweeduizend exemplaren besteld, waarvan een heel deel voor de jeugdploegen. Ik heb ook al Glen De Bock, de trainer van Cercle Brugge, aan de lijn gehad. Hij heeft er vijftig besteld. En ook de buitenlandse toplocaties PSV Eindhoven en FC Twente toonden al interesse.' (sq)

Ook anderstaligen kunnen straks een rondje geven in de kantine. >>>

de sportclubs te besteden. Begin 2008 blijkt dat 14 van de 19 randgemeenten effectief plannen maken om het gebruik van het Nederlands in de sportclubs te stimuleren.

Ten slotte verschijnt er in 2008 een voetbalwoordenboekje voor anderstaligen, naar het idee van FC Asse-z 2002. Het is de bedoeling om dit woordenboekje enkel in de voetbalclubs van de Rand te verdelen, maar er komen veel aanvragen van ver buiten de regio. Het succes is zelfs zo groot dat er in alle Vlaamse kranten aandacht aan besteed wordt. Radiozenders, televisiestations en websites berichten over het boekje. De verdeling start in oktober 2008 en op het einde van het jaar zijn er al 9.200 boekjes verdeeld.

4. evenementen voor expats en andere anderstaligen

Het voeren van een onthaalbeleid naar de populatie van buitenlanders, expats en andere anderstaligen die leven, wonen en werken in de Vlaamse Rand rond Brussel is essentieel omdat deze doelgroep vaak een beperkt of vertekend beeld heeft van wat Vlaanderen is en te bieden heeft.

Vzw 'de Rand' werkt op een pragmatische manier aan een doelgericht onthaalbeleid naar deze specifieke bevolkingsgroep die vaak in een geïsoleerde 'cocon' leeft, moeilijk benaderbaar en bereikbaar is, en omtrent Vlaanderen en de Vlamingen een perceptie heeft, die hoofdzakelijk gebaseerd is op wat ze in Franstalige media hoort, ziet en leest. Als deze mensen toch met de Vlaamse gemeenschap in contact komen, leidt het stevast tot de conclusie: 'we wisten niet dat Vlaanderen zo'n rijkdom aan cultuur, gastvrijheid, openheid en stijl had'.

Sinds 2006 nodigt 'de Rand' jaarlijks de Europese medewerkers van het Comité van de Regio's (COR) uit op een sterlocatie in de Vlaamse Rand. De voorgaande jaren ging een geleid bezoek naar de Bruegeltentoonstelling in het Kasteel van Gaasbeek en de Nationale Plantentuin in Meise.

Op 19 juni wordt het Comité van de Regio's verwelkomd in de internationale Rozentuin van kasteel Coloma in Sint-Pieters-Leeuw. Voor de ruim 300 aanwezige COR-medewerkers is de unieke tuin van 2,2 hectare met zijn 3.000 rozenvariëteiten uit 25 landen een ware ontdekking. Ook de lokale streekproducten, geuze-lambiek en kriel worden op de afsluitende receptie in het kasteel fel gemaakt.

Speakers' Corner: Jef Vermassen signeert zijn boek

Speakers' Corner met Mia Doornaert

In het najaar, op 30 september, vindt in samenwerking met het Festival van Vlaanderen-Vlaams-Brabant

een prestigieus Beethovenconcert plaats in CC Het Bolwerk in Vilvoorde, met twee winnaars van de Koningin Elisabethwedstrijd, de vioolvirtuoze Yuzuko Horigone en begenadigd pianist Abdel Rahman El Bacha. De internationale gasten zijn bijzonder opgetogen over de unieke concertavond.

De debatcyclus Speakers'Corner kent een vervolg met twee spraakmakende conferenties: op 29 april spreekt barones Mia Doornaert, redactrice Buitenland bij De Standaard in Living Tomorrow (Huis van de Toekomst) in Vilvoorde een talrijk opgekomen publiek toe over 'de Roeping van Brussel in Europa'. De complexiteit van Brussel als meertalige en multiculturele smeltkroes komt aan bod, alsook de Europese en internationale missie van onze hoofdstad, na Washington D.C. het tweede grootste politieke centrum ter wereld. Op 2 december is het in het Koloniënparcels in Tervuren de beurt aan Vlaanderens bekendste strafpleiter, meester Jef Vermassen, die een boeiend verhaal vertelt over 'Moordenaars en hun motieven' en heel wat inzicht geeft in de mechanismen van de menselijke wreedheid in al haar facetten, van partnerdoding tot genocide. De lezingen, in het Nederlands, krijgen simultaanvertaling naar het Frans, Engels en Duits. Ruim de helft van de aanwezigen zijn buitenlanders.

Traditioneel is 'de Rand' met een infostand aanwezig op evenementen die zich specifiek richten tot de internationalen en expats, zoals de jaarlijkse 'Welcome Fair - Focus on life in Belgium' die plaats heeft in het Jubelpark in Brussel en georganiseerd wordt door

5. onthaal van nieuwe inwoners

Sinds 2005 stelt vzw 'de Rand' een onthaalpakket voor nieuwe inwoners ter beschikking. De map is in eerste instantie bedoeld voor Europese of internationale inwijkelingen en Franstaligen in de faciliteitengemeenten. Het pakket moet ook bruikbaar zijn voor nieuwe Vlaamse inwoners en mensen die al lang in de gemeente wonen en de gemeenschapscentra niet kennen. Vandaar twee pakketten: een welkompakket 'Nieuwkomers' en een kennismakingspakket (documentatiepakket). Beiden zijn beschikbaar in 4 talen (Nederlands, Frans, Engels en Duits) met meertalige folders of eentalige brochures. Er zit lokale informatie in over Vlaanderen en de Rand

In 2007 wordt het pakket geactualiseerd met nieuw materiaal: de brochure Welkom in de Vlaamse Rand

6. brievenactie

Het Taalloket van vzw 'de Rand' schrijft brieven naar bedrijven die anderstalige reclame verspreiden of die geen Nederlandstalige dienstverlening bieden. Klachten daarover komen van de werkgroep taal,

Rozentuin van kasteel Coloma in Sint-Pieters-Leeuw

Ackroyd Publications tijdens het weekend van 18 en 19 oktober of de jaarlijkse NATO-beurs voor nieuwkomers op 12 september.

Bij alle externe publieksactiviteiten worden de meertalige voorstellingsfolders van 'de Rand' en viertalige brochures Welkom in de Rand verspreid. Bij al haar communicatie naar de internationalen maakt de vzw systematisch melding van het departement Internationaal Vlaanderen en van het institutionele logo Vlaanderen Internationaal. Bovendien draagt ze bij tot de verspreiding van het Engelstalige weekblad 'Flanders Today' van de Vlaamse Gemeenschap.

Bijlage 12 advertering voor anderstaligen

van de Vlaamse Gemeenschap en de provinciale brochure De Groene Gordel: Parels van parken en tuinen. De verdeling gebeurt via de gemeenschapscentra in de faciliteitengemeenten, op vraag van de gemeentebesturen in andere randgemeenten (Asse en Opwijk). Via de eigen website, advertenties in anderstalige media en de eigen media krijgt het onthaalpakket de nodige promotie. In de loop van 2008 heeft de Vlaamse Gemeenschap ook toegang gekregen tot een aantal gegevens uit het rijksregister. Daardoor ontvangt elke nieuwe inwoner een verwelkomingsfolder die de brochures promoot. Tweemaal per jaar zal er een mailing gebeuren naar alle nieuwe inwoners.

lokale actiegroepen of individuele melders. De vzw schrijft enkel een brief als ze de klacht zelf kan evalueren en daarvoor heeft ze precieze informatie nodig: bv. de reclamefolder of een scan, tijdstip, plaats

en wijze van verspreiding, een foto van de etalage. Klachten die enkel met Brussel te maken hebben, geeft het loket soms door aan het Vlaams Komitee Brussel (VKB). Het aantal dossiers met klachten over het taalgebruik van bedrijven is in 2008 uitgebreid tot 909 (t.o.v. 810 in 2007).

Gemeenten die deel uitmaken van het platform van de randgemeenten (een overlegorgaan van de provincie Vlaams-Brabant) houden we op de hoogte van

onze actie. Zij krijgen een kopie van onze brieven naar bedrijven in hun gemeente of naar bedrijven die reclame verspreid hebben in hun gemeente. Enkele van die gemeenten houden ons op hun beurt op de hoogte van de brieven die zij naar bedrijven sturen. Dat doet ook de Werkgroep Vlaamse Actie uit Grimbergen. Ook het provinciebestuur krijgt een kopie van onze brieven.

Bijlage 13 werkgroep taal

7. vragen over de taalwetgeving

Voor het beantwoorden van vragen over de taalwetgeving heeft de vzw een samenwerkingsovereenkomst met de Taalwetwijzer. Dat is een juridisch steunpunt van de Vlaamse Gemeenschap waar iedereen met dergelijke vragen terecht kan. Volgens de overeenkomst stuurt het taaloket de vragen die het binnen krijgt gewoon door naar de Taalwetwijzer. Die stuurt zijn antwoord rechtstreeks naar de vraagsteller, met een kopie aan het taaloket.

Dat antwoord bevat enkel informatie. De Taalwetwijzer dient zelf nooit klacht in. Dat kan de vraagsteller zelf doen aan de hand van de juridische argumentatie van de Taalwetwijzer. In sommige gevallen bezorgt het taaloket de vraagsteller een voorbeeldbrief voor een klacht bij de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT).

Het totale aantal behandelde dossiers is op het einde van het jaar 360 (ten opzichte van 344 in 2007). De

onderwerpen variëren: van het taalgebruik van notarissen, intercommunales en politie (snelheidsmeters) tot anderstalige kunstwerken.

Sinds september is de Taalwetwijzer onbemand en dat schept een probleem. Sinds de samenwerkingsovereenkomst neemt vzw 'de Rand' namelijk niet langer juristen in dienst voor haar taaloket. Het taaloket kan dan ook zelf geen juridische vragen beantwoorden.

Op vraag van de Raad van Bestuur stelt vzw 'de Rand' een discussienota op inzake taalgebruik in notariële akten. Vzw 'de Rand' pleit ervoor juridisch advies in te winnen en onderzoek te verrichten naar het na te streven legistische kader om ertoe te komen dat deze akten Nederlandstalig moeten zijn in Vlaamse gemeenten. Na bespreking is de stuurgroep van het info- en documentatiecentrum Vlaamse Rand het eens dat een dergelijke studie gewenst is. De provincie zal een initiatief nemen.

8. huisvesting

'Betaalbaar wonen in de Vlaamse Rand' is een van de belangrijke aandachtspunten die in alle beleidsteksten en actieplannen voor de Rand terugkeren. De Rand blijft geconfronteerd met hogere prijzen van bouwgronden, woningen en appartementen. Oorspronkelijke en jonge randbewoners moeten dikwijls uitwijken omwille van onbetaalbare prijzen.

Vlabinvest, het Vlaams investeringsfonds voor grond- en woonbeleid in Vlaams-Brabant, opgericht in 1992, wil dat verhelpen. In oktober 2005 wordt het werkge-

bied van Vlabinvest uitgebreid van 9 naar 39 gemeenten (het gehele arrondissement Halle-Vilvoorde en de gemeenten Kortenberg, Bertem, Huldenberg en Tervuren in het arrondissement Leuven) en de Vlaamse regering investeert 25 miljoen euro extra.

Over de premiemogelijkheden voor inwoners van de Vlaamse Rand in het algemeen en over Vlabinvest in het bijzonder informeert 'de Rand' via zijn website.

9. RandKrant

RandKrant is in 2008 aan zijn twaalfde jaargang toe. Sinds begin 2008 is Geert Selleslach hoofdredacteur. RandKrant bevat een mengeling van maatschappelijke, politieke, sociaaleconomische en culturele artikels. In de actualiteitsrubriek, de interviews en de rubrieken zoals RestauranDt, Van huizen en tuinen, de reeks over de natuur en Tussen hemel en aarde komen interessante mensen, nieuws en weetjes over onze regio aan bod. Enkele opgemerkte reeksen handelen over de armoede in de Rand, het GEN, de waterzuivering

en de toestand van onze waterlopen, en de taalgrens. In februari introduceert de redactie een aantal nieuwigheden. Zo is de actualiteitsrubriek Van Asse tot Zaventem met kort nieuws uit de gemeenten van de Vlaamse Rand uitgebreid tot vier bladzijden. De nieuwe rubriek De maand ... geeft in zeer korte bewoordingen de belangrijkste actuele gebeurtenissen weer. Vier nieuwe columnisten schrijven om beurten hun meningen neer in Bericht uit de Rand. Tot slot richt de bladzijde met Neem een taal(l)ad Neder-

lands zich tot de (anderstalige) lezers die hun Nederlands willen oefenen. In Gemengde gevoelens geven anderstalige inwoners van de Rand vrank en vrij hun mening over België, Vlaanderen en de Rand. Dat levert interessante statements op als: 'België is een goed bewaard geheim' of 'Mijn open blik is cadeautje van België'.

In de katern RandUit wordt uitgebreid aandacht besteedt aan de culturele evenementen in de Rand en Brussel. Onder het motto 'waar de stad de rand raakt' heeft RandKrant ook in andere artikels geregeld aandacht voor de wisselwerking tussen de Rand en de grootstad.

In november wordt een uitgebreid lezersonderzoek uitgevoerd door het bedrijf TNS Media. RandKrant krijgt van zijn lezers een algemene beoordeling van 6,9 op 10. De overgrote meerderheid van de lezers vindt RandKrant voldoende gevarieerd (90%), nuttig en informatief (88%), actueel (88%) en vlot leesbaar (89%). De rubriek Van Asse tot Zaventem met nieuws uit de gemeenten wordt het meest gelezen (84%), gevolgd door FiguranDten (80%). Het minst gelezen is Taalb(l)ad Nederlands (47%). De mensen die het

lezen, lezen het wel grondiger dan de meeste andere artikels. Het onderzoek bevestigt dat RandKrant voldoet aan de behoefte aan lokale informatie en een goede aanvulling is op andere media (83%). De link met Brussel wordt geapprecieerd (79%). 90% van de lezers vindt de vertalingen een goede manier om anderstaligen te bereiken en te betrekken bij de Rand. Bij de Nederlandstalige lezers ligt de leesfrequentie en waardering hoger dan bij de Franstalige lezers. Maar ook bij de Franstalige lezers is er een duidelijke meerderheid die vindt dat RandKrant een goede manier is om zich te informeren (64%) en zich betrekken (58%) te voelen.

RandKrant wordt maandelijks (behalve in augustus) op 176.000 exemplaren verdeeld in alle brievenbussen van de negentien gemeenten van de Vlaamse Rand. Zeventien journalisten en correspondenten, twee vaste fotografen en één cartoonist werken geregeld mee. Bij zes artikels per maand publiceren we een korte vertaling in het Frans, Duits of het Engels. Alle edities van RandKrant zijn in te kijken op www.derand.be.

VIII. info- en documentatiecentrum over de Vlaamse Rand

Het is uiterst belangrijk om bij het uittekenen van specifieke maatregelen en een specifiek beleid te kunnen steunen op gegevens die vanuit historisch, documentair en statistisch oogpunt beleids- en beheersrelevant zijn en die de regio kenmerken.

Er is de afgelopen decennia heel wat materiaal (studies, onderzoeken, statistieken, wetgeving, juridische praktijk, praktijkcasussen) tot stand gekomen, dat tot voor kort niet systematisch werd bewaard en/of ontsloten.

Op 28 april lanceert de minister bevoegd voor de Vlaamse Rand, Frank Vandenbroucke, de website www.docu.vlaamserand.be. Dat is een digitale

bibliotheek met beleidsdocumenten, wetgeving, cijfers en wetenschappelijke studies over de Vlaamse Rand. Sommige werken kunnen rechtsreeks van de site gedownload worden, van andere vind je enkel de bibliografische gegevens en waar je het werk kan vinden. Het doelpubliek is heel breed: politiek, administratie, media, wetenschap en andere geïnteresseerden. De website is een initiatief van de cel Coördinatie Vlaamse Rand (Vlaamse administratie). Partners zijn vzw 'de Rand', de Studiedienst van de Vlaamse Regering (SVR) en de provincie Vlaams-Brabant. Het Brussels Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum (BRIO) bouwt de site uit. BRIO is een consortium van onderzoeksgroepen van Nederlandstalige universiteiten in Brussel.

The screenshot shows the website interface for the 'documentatiecentrum over de Vlaamse Rand'. At the top left is the logo for 'de Vlaamse Rand' and 'documentatiecentrum'. A navigation menu includes: Start > Over ons > Documentatiecentrum > Kerncijfers > Vraag & Antwoord > Links > Contact. Below the menu is a large aerial photograph of a highway interchange. To the right of the photo is a grid of small thumbnail images. Below the photo is a section titled 'Welkom bij het documentatiecentrum over de Vlaamse Rand' with introductory text in Dutch and French. To the right of this is a 'Nieuws' (News) section listing several articles with links for more information. At the bottom left, there is a copyright notice: '2007 (c) COPYRIGHT DE VLAAMSE RAND. ALL RIGHTS RESERVED. URSOCHSIGH PARTNERSHIPS BETERHET SOLUTIONS'.

Welkom bij het documentatiecentrum over de Vlaamse Rand

Op deze website van het virtueel documentatiecentrum over de Vlaamse Rand wordt getracht om alle wetenschappelijke en andere relevante informatie met betrekking tot de Vlaamse Rand samen te brengen en via een databestand toegankelijk te maken. De verzamelde informatie vindt u door in de navigatiebalk naar [Documentatiecentrum](#) te gaan. Intussen werd ook gestart met het inscannen en ontsluiten van oudere documenten in de virtuele bibliotheek. Een overzicht van de meest recent opgeslagen digitale documenten vindt u [hier](#).

Deze website is een initiatief van de cel Coördinatie Vlaamse Rand, die behoort tot de Stafdienst van de Vlaamse Regering en deel uitmaakt van het beleidsdomein Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid (DAR). De website wordt uitgebouwd door BRIO, in samenwerking met de Studiedienst van de Vlaamse Regering, vzw 'de Rand' en de Provincie Vlaams-Brabant.

[Meer informatie](#) over het persbericht en de brochure die in het kader van de communicatiecampagne over de nieuwe website werden opgemaakt.

Plus d'infos à propos du Centre de Documentation du Vlaamse Rand? [cliquez ici](#)
 More information on the Documentation Centre on the Vlaamse Rand? [click here](#)
 Mehr Informationen über das Dokumentationszentrum über die Vlaamse Rand? [klicken Sie hier](#)

Nieuws

Brussel en de rand. Hoe omgaan met een functionele realiteit? Presentatie Peter Cabus, [meer informatie](#)
[Rijndbrief](#): de informatiebrief van het documentatiecentrum
[Thematische fiches](#): VSGb, GEN, Groene Gordel
 Belangrijkste [aanwinsten](#)
 Ronde van de gemeenten, [meer informatie](#)
 Migratiebewegingen in het Vlaamse Gewest, Paul Willems, [meer informatie](#)
 Brussel en de Vlaamse Rand, Petra Gunst, [meer informatie](#)
 Luchtfoto's van het fotoboek Rand In Zicht te bekijken op de website van [vzw 'de Rand'](#)
 Fototentoonstelling Over de rand, Michiel Hendryckx, [meer informatie](#)
 Taalstimulering en omgaan met meertaligheid in sportclubs in de Vlaamse Rand
 Vormingspakket, Provincie Vlaams-Brabant en vzw 'de Rand', [meer informatie](#)
www.docu.vlaamserand.be in de Randkrant van januari en juni 2008, [meer informatie](#)

2007 (c) COPYRIGHT DE VLAAMSE RAND. ALL RIGHTS RESERVED.
 URSOCHSIGH PARTNERSHIPS BETERHET SOLUTIONS

Het centrum telt eind 2008 4 medewerkers. Die zijn tewerkgesteld op 4 verschillende locaties, bij respectievelijk de Cel Coördinatie Vlaamse Rand, vzw 'de Rand', de SVR (sinds 1 juli) en BRIO. De 4 medewerkers krijgen een eigen opdracht binnen het centrum. Zo is vzw 'de Rand' officieel verantwoordelijk voor de communicatie. Maar in realiteit werken de 4 meestal samen en in synergie.

De 4 worden bijgestaan door een werkgroep met vertegenwoordigers van de verschillende partners. 2 keer per jaar komt ook een stuurgroep samen (dezelfde leden, aangevuld met enkele externen). Die beraadt zich over mogelijke nieuwe onderzoeken. Voor de lancering gaat de meeste aandacht naar het verzamelen van titels en documenten voor de site, naar de lay-out, de huisstijl, de aanmaak en verdeling van promotiemateriaal, de mediacampagne en de aanmaak van een eerste digitale R@ndbrief. De uitbouw van het corpus blijft natuurlijk ook na de lancering een permanente opdracht. Daarnaast schrijven de medewerkers ook zelf bijdragen. Zo bevat R@ndbrief 2 een samenvatting van het ontwerp voor de afbakening van het Vlaams Stedelijk Gebied rond Brussel. R@ndbrief 3 bevat een artikel over de Brussels Metropolitan Region en de eerste 3 'thematische fiches'. Dat zijn korte inleidingen over thema's die belangrijk zijn voor de Vlaamse Rand, met links naar relevante documenten en sites.

Het documentatiecentrum heeft de expliciete opdracht om ook anderstaligen te bereiken. Daartoe verzamelt het centrum anderstalige werken over de Rand. En daartoe laat het in 2008 introductiepagina, zoekwijzer en eigen artikels vertalen in het Frans, het Duits en het Engels. Vanaf de tweede R@ndbrief wordt ook een deel van de R@ndbrief vertaald. We proberen anderstaligen ook te sensibiliseren om zich te abonneren op de R@ndbrief.

Opzet van het centrum is ook om lacunes in het onderzoek naar de Rand op te sporen en om het onderzoek te bevorderen. Daartoe doet het centrum een rondvraag bij de partners naar mogelijke onderzoeksvragen. De lijst wordt gepubliceerd op de site, een deel wordt doorgespeeld aan de Wetenschapswinkel. In het academiejaar 2008-2009 gaat een thsisstudente op onze vraag in. Zij onderzoekt taalattitudes in Wemmel en Meise. Ook andere onderzoekers vragen vaak om een begeleidend gesprek en informatie.

Na de lancering contacteert het centrum de schepencolleges van de 19 gemeenten uit de Vlaamse Rand met de vraag om een contactpersoon binnen hun administratie. In het najaar brengen de medewerkers hen een bezoek. Bedoeling van de ronde van de gemeenten (en zo mogelijk meteen ook van de bibliotheken) is om kennis te maken, om te peilen naar hun verwachtingen en om te vragen om openbare beleidsdocumenten in de toekomst door te sturen. De medewerkers vragen ook om het centrum bekend te maken via bv. een artikel in het gemeentelijk informatieblad en een link op de website. In 2008 bezoeken ze Asse, Beersel, Dilbeek, Linkebeek, Meise en Sint-Pieters-Leeuw.

Omdat de medewerkers tewerkgesteld zijn op verschillende locaties, blijkt de nood aan een gemeenschappelijke digitale werkplek. Daar kunnen ze bv. het adressenbestand centraal beheren. In de loop van 2008 brengen ze hun vraag in kaart en zoeken ze naar een technische oplossing.

IX. de signaalfunctie

1. afspraken tussen de overheden

Vzw 'de Rand' heeft als een van haar decretale opdrachten het behartigen van de Vlaamse belangen in de Vlaamse Rand rond Brussel. In de beheersovereenkomst tussen 'de Rand', de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant is in dat verband overeengekomen dat (art 6.) "de advies- en signaalfunctie vervuld wordt naar de Vlaamse Gemeenschap, via de minister bevoegd voor de coördinatie van het beleid in de Vlaamse Rand, en naar de provincie Vlaams-Brabant, via de gedeputeerde bevoegd voor het Vlaamse karakter". Dat betekent concreet dat in politiek gevoelige dossiers 'de Rand' zijn standpunten niet rechtstreeks publiek maakt, zonder toestemming van de politieke beleidsverantwoordelijken. Vzw 'de Rand' is immers een organisatie die het beleid van de beide overheden uitvoert. Zij bepaalt geen beleid en is geen drukkingsgroep.

De ervaring leert dat de terreinkennis van 'de Rand' door de regering en de deputatie naar waarde wordt geschat en dat er met de 'signalen' van 'de Rand' terdege rekening gehouden wordt.

Op 13 oktober 2008 keurde 'de Rand' een advies goed over de afbakening van het Vlaams Stedelijk Gebied rond Brussel en het flankerend beleid. De Raad van Bestuur werkte eind 2008 ook reeds aan een memorandum voor de volgende Vlaamse Regering. Dit memorandum wordt in het voorjaar van 2009 bezorgd aan de Vlaamse politieke formaties en na de verkiezingen aan de regeringsonderhandelaars.

Bijlage 14 conclusies van het advies van 'de Rand' over het VSGB en het flankerend beleid

2. Taskforce Vlaamse Rand

Op 20 april 2005 werd de Taskforce voor de Vlaamse Rand geïnstalleerd onder het voorzitterschap van gouverneur Lodewijk De Witte. De Taskforce Vlaamse Rand is een werkgroep van ambtenaren die maandelijks vergadert. De Taskforce is enerzijds samengesteld uit vertegenwoordigers van alle departementen van de Vlaamse Gemeenschap die materies beheren, die van belang zijn voor de beleidsnota Vlaamse Rand van de

regering en anderzijds uit vertegenwoordigers van de provincie Vlaams-Brabant en de algemeen directeur van vzw 'de Rand. Ook de stafmedewerker info en documentatie van 'de Rand' woont de vergaderingen van de Taskforce bij. Hetzij spontaan, hetzij op expliciete vraag heeft vzw 'de Rand' een effectieve inbreng in de Taskforce.

3. Platform van de Vlaamse gemeenten in de rand

Op initiatief van de gedeputeerde bevoegd voor Vlaams karakter, Tom Troch, is een overlegplatform van gemeenten in de Vlaamse Rand actief. De bedoeling is om op geregelde tijdstippen politieke verantwoordelijken van de gemeentebesturen samen te brengen om van gedachten te wisselen over het beleid inzake het Nederlandstalig karakter enerzijds en de initiatieven voor onthaal en integratie van anderstaligen anderzijds. De deelnemende gemeentebesturen ondertekenden een charter. Daarmee onderschrijven zij de doelstel-

ling om het Nederlandstalig karakter van hun gemeenten te bevorderen.

De algemeen directeur en wanneer relevant medewerkers van vzw 'de Rand' wonen de vergaderingen van het platform bij. Zij geven toelichting bij verschillende taalpromotieacties, zoals bv. de ondersteuning van sportclubs, de handelaarsactie, enz. Het platform vergadert sinds 2008 in een andere formule. Elke vergadering wordt ontdebeld waardoor de aanwezige gemeenten actiever kunnen participeren aan de discussie.

4. Conferentie van Vlaamse mandatarissen

In de Conferentie van Vlaamse mandatarissen zetelen de Vlaamse schepenen, gemeenteraadsleden en OCMW-raadsleden uit de zes faciliteitengemeenten. De Conferentie kan problemen op het terrein signaleren aan de Vlaamse regering, zodat die daar rekening mee kan houden in haar beleid. Vzw 'de

Rand' ondersteunt de Conferentie: haar stafdienst verzorgt het secretariaat en levert op vraag ook inhoudelijke bijdragen. In 2008 kwam de Conferentie eenmaal samen: op 27 februari op het kabinet van de minister bevoegd voor de Vlaamse Rand Frank Vandenbroucke.

X. externe communicatie

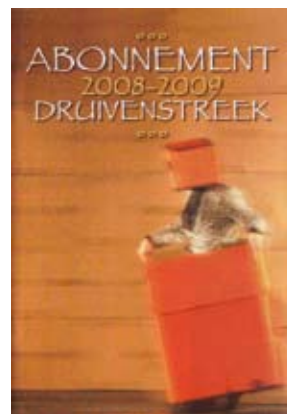
Vzw 'de Rand' is uitgever van een aantal tijdschriften die maandelijks bus aan bus verspreid worden: de gemeenschapskranten in elk van de zes gemeenten met bijzonder taalstatuut en RandKrant in de hele Vlaamse Rand. Om de culturele programmering van de Bosuil in de eerste plaats, maar ook die van de Kam en de Lijsterbes te promoten, is de publicatie van het tijdschrift 'de Link' voortgezet op maandelijkse basis.

Voor de avondvoorstellingen in de centra van 'de Rand' wordt de 'seizoensbrochure 2008-2009' gemaakt en ruim verspreid onder de belangstellenden. Kunstenaar An Candaele tekent voor het ontwerp van de cover.

Voor de promotie van schoolvoorstellingen bestaan er subregionale samenwerkingen met een of meer centra uit de omgeving. Het spreekt vanzelf dat elke culturele activiteit zijn eigen promotionele kanalen vergt inzake affiches, flyers en ander ondersteunend materiaal.

De promotie van avondvoorstellingen gebeurt ook steeds meer op basis van subregionale samenwerkingsverbanden: zo werken de Kam en de Lijsterbes samen met Papeblok Tervuren (brochure Nachtvlucht); de Boesdaalhoeve, de Moelie en de Meent vinden elkaar in een nieuwe brochure en dito Buurtabonnement; de Bosuil en Den Blank Overijse bundelen de krachten voor een abonnement Druivenstreek en de Zandloper werkt samen met de centra van de noordrand.

Er wordt in 2008 gewerkt aan de aantrekkelijkheid van de eigen site, www.derand.be. De pagina's van 'de Rand' en die van de gemeenschapscentra hebben telkens een nieuwsrubriek waarin de meest recente informatie verschijnt over werking en activiteiten. De berichtjes over de activiteiten zijn aantrekkelijk en actueel dankzij verwijzingen naar geluids- en/ of videofragmenten en andere hyperlinks. Zo kunnen steeds meer klanten en nieuwsgierigen op een aangename manier hun weg vinden naar de vzw.

XI. projecten die behoren tot de bevoegdheid van de minister van Cultuur

1. Bibliotheken in de faciliteitengemeenten

Het nieuwe decreet lokaal cultuurbeleid maakt het mogelijk dat gemeenten in de Rand die nog niet over een decretaal erkende bibliotheek beschikken, vanaf 2008 via de cultuurraad ondersteuning kunnen vragen voor een privaatrechterlijk bibliotheekinitiatief. In de zes faciliteitengemeenten hebben alleen de bibliotheken van Wemmel en Sint-Genesius-Rode een decretale erkenning.

De cultuurraden van Kraainem en Drogenbos maken van de nieuwe mogelijkheid gebruik. In Kraainem kan zo de bibliotheek van de cultuurraad geprofessionaliseerd worden.

In Drogenbos heeft een nieuwe vzw 'Lectuurvoorziening Drogenbos' (waaraan vzw 'de Rand' deelneemt) een overeenkomst gesloten met de gemeente Beersel. De bibliobus van Beersel komt driemaal per week naar Drogenbos (op drie verschillende halteplaatsen) voor in totaal 4 uren per week. Deze bibliobuswerking is operationeel sinds 1 juli 2008. Vooral de Nederlandstalige basisschool maakt gretig gebruik van deze voorziening.

2. Museum Felix de Boeck in Drogenbos

Op vraag van de Vlaamse Gemeenschap participeert vzw 'de Rand' in de beheersstructuur van het Museum Felix De Boeck in Drogenbos. De andere partners zijn de provincie Vlaams-Brabant en de gemeente Drogenbos. De toelage die de Vlaamse Gemeenschap aan het museum geeft, wordt dan ook via 'de Rand' doorgestort.

De vzw museum Felix De Boeck werd opgericht op 14 maart 2003 en heeft ondertussen een basiserkenning verworven binnen het museumdecreet.

Voor vzw 'de Rand' zetelen de volgende personen: Luc Deconinck, Eddy Frans en Hilde Van Sumere (die ook alle drie in de raad van bestuur zitten) en Gilbert Hertecant, Luc Vanackere en Guido Vereecke. Luc Deconinck is voorzitter van het museum.

Het Museum bouwt in 2007 voort op drie (ART) pijlers en profileert zich onder zijn nieuwe naam Felix'Art:

- Aspecten uit het werk en leven van Felix De Boeck: permanente tentoonstelling, met wisselende interpretaties en vormgeving
- Reflecties: tijdelijke tentoonstellingen en drie op jaarbasis die reflecteren op het werk van Felix
- Talenten: plaats voor talent en engagement, projecten waarmee het museum zijn maatschappelijke betrokkenheid zichtbaar wil maken.

Het Museum implementeert die strategie met artistiek directeur Sergio Servellon en zakelijk directeur Raf Heylen.

Spraakmakende initiatieven in 2008 zijn de reconstructie van de stand 'L' Equerre – 7 arts', de tentoonstellingen Appell en 'Le cube au carré' (i.s.m. het museum van Verviers). Felix zelf wordt bedacht met een fascinerende 'Oog in oog'-confrontatie: je ziet en hoort getuigenissen over de schilder in de directe omgeving van de doeken waarover verteld wordt.

Het Museum verwierf in 2008 een regionale erkenning.

Via projectfinanciering werd getracht een voorlopige oplossing te bieden aan de chronische onderfinanciering van het Museum, in afwachting van een structurele oplossing.

XII. de netwerken

Waar zinvol probeert vzw 'de Rand' maximaal deel uit te maken van de netwerken of contacten te onderhouden met de actoren die van belang zijn voor de Vlaamse Rand rond Brussel.

Een van de belangrijkste is het samenwerkingsverband Vlabra'ccent tussen alle erkende culturele en gemeenschapscentra van Vlaams-Brabant. In de algemene vergadering zetelen namens 'de Rand': Eddy Frans als algemeen directeur en Ivo Claesen en Roger Hemeleers als bestuurders. Vzw 'de Rand' is in de raad van bestuur en de kerngroep vertegenwoordigd door Eddy Frans. De verschillende (sub)regio's van Vlabra'ccent worden zeer actief door de betrokken centrumverantwoordelijken gevolgd. Zo maakt de Zandloper deel uit van de regio Noordrand; de Kam, de Lijsterbes en de Bosuil van de regio Druivenstreek en de Moelie en de Boesdaalhoeve van de regio Pajottenland. De regio's stemmen promotie en aanbod op elkaar af.

Met betrekking tot de promotie van de taallessen Nederlands in de regio werkt 'de Rand' actief samen met het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant. In 2006 is vzw 'de Rand' lid geworden van de algemene vergadering van het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant. De stafmedewerker onthaal en integratie zit in de algemene vergadering als effectieve vertegenwoordiger en de stafmedewerker taal als plaatsvervanger. De stafmedewerker taal neemt deel aan de regionale overlegvergaderingen. De stafmedewerker onthaal en integratie is voor het luik 'taalpromotie' ook lid van het Huis van het Nederlands Brussel. De algemeen directeur van vzw 'de Rand' is ook als zakelijk directeur betrokken bij de werking van het Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant. Bij de regionale volkshogeschool Arch'educ is hij ondervoorzitter-secretaris. De voorzitter en de algemeen directeur onderhouden geregeld contacten met actoren zoals Vlabinvest en met autoriteiten op het vlak van ruimtelijke ordening.

XIII. 'de Rand' en zijn mensen

Vzw 'de Rand' beschikt over een professioneel en gedreven team van medewerkers om zijn missie waar te maken en gemeenschapswerking vorm te geven. De voorzitter benadrukt dit tijdens zijn nieuwjaars-speech: 'Het is belangrijk dat onze werking gedragen wordt door enthousiaste en gedreven mensen, zowel van binnen als van buiten de organisatie'. Tijdens zijn bezoeken aan de centra of op activiteiten valt hem naast het streven naar kwaliteit en de zorg voor professionalisme ook de grote persoonlijke betrokkenheid van de medewerkers en de gemoedelijke sfeer op.

2008 brengt heel wat uitdagingen op het vlak van personeelsbeleid. In de lijn van het 'specialiseren en rationaliseren van de structuren' worden de functies coördinator cel financiën en coördinator cel publicaties ingevuld. Aan het directieteam nemen de functies hoofd human resources en hoofd gemeenschapscentra deel. Voor deze laatste nieuwe functie ligt de nadruk op coaching en aansturing van processen op het vlak van de inhoud en de werking van de centra (eigen activiteiten en receptieve, samenwerkingsverbanden) en het management (leiding geven, budgetopbouw, budgetsturing en opvolging, administratieve flow). Wat human resources betreft is werk gemaakt van een onthaaltraject voor nieuwe medewerkers, het opmaken van actuele functieomschrijvingen gekaderd binnen de functiefamilies van de Vlaamse Overheid, de uitbouw van een transversaal competentie-management, het standaardiseren van procedures inzake werving en selectie en het uitwerken van een kader inzake VTO (vorming, training en opleiding) voor de medewerkers. Voor informatie over afspraken en procedures lezen de medewerkers het procedureboek en het vademecum.

Tijdens een jaarlijks beleidsseminarie voor de inhoudelijke medewerkers komen na de doelstellingen en de krijtlijnen de interne werking en de interpersoonlijke relaties aan bod. Op een driedaags seminarie wordt onder begeleiding van Marijke Theunis de eigen gedragstijl en die van de collega's onder de loep

genomen. Met deze zelfkennis en inzichten werkt de ploeg verder aan het optimaliseren van communicatie, leiderschap en coaching.

Het volledige team neemt deel aan de personeelsdag, een ontdekkingstocht in het zuidwestelijke deel van de Rand. Op het programma staan: een bedrijfsbezoek, gastronomisch proeven van streekproducten, drie eigen centra's bezoeken en even op sleeptouw genomen worden door een sportvereniging.

De enthousiaste vrijwilligers die zich inzetten in het plaatselijk verenigingsleven, in de cultuurraden en in de programmeringscommissies spelen een belangrijke rol in de werking van de organisatie. Hun gewaardeerde inbreng is noodzakelijk om het verenigingsleven in de regio dynamisch en draaiende te houden.

Bijlage 15 organigram dd. december 2008

Bijlage 16 raad van bestuur en algemene vergadering

Bijlage 17 personeelsbestand dd. 1 januari 2009

Bijlage 18 programmeringscommissies

Driedaags seminarie in Oostduinkerke

XIV. infrastructuur

Wat de gemeenschapscentra van 'de Rand' betreft, is overeengekomen dat de Vlaamse Gemeenschap het eigenaarsonderhoud draagt en de vzw het huurdersonderhoud. In 2008 stelt de DAR 127.000 euro ter beschikking voor eigenaarsonderhoud. Daar komt in de tweede jaarhelft, dankzij een kredietherschikking, nog eens 47.000 euro bij. Wat het eigen investeringsbeleid betreft, blijft 'de Rand' in 2008 oog hebben voor het verbeteren van de structurele veiligheidsvoorzieningen in de gebouwen (cfr. opmerkingen in de brandweerverslagen), het vernieuwen van informaticamateriaal (hard- en software), het vernieuwen van podiumtechnisch materiaal en meubilair voor verschillende vergaderzalen. De kantoren op het nieuwe adres (Kaasmarkt 135) worden afgewerkt. Er is een bureau voor het hoofd gemeenschapscentra. De beschikte kantoren van de stafmedewerkers in de Zandloper krijgen ook een opfrisbeurt.

Voorbeelden van markante verwezenlijkingen in de centra (eigen investeringsplan) van 'de Rand' zijn:

- aankopen van meubilair voor de beschikte burelen stafmedewerkers in de Zandloper en kantoormeubilair voor het hoofd gemeenschapscentra.
- afwerken nieuwe inplanting cel techniek, financiën en HR.
- vervangen van alle handblustoestellen in de Zandloper.
- uitvoeren van het jaarlijks vervangingsplan voor pc's (afschrijvingstermijn: 3 jaar)
- aankopen en plaatsen van een nieuwe back-upserver.
- aankopen van plooi tafels in de centra.
- aankopen van tafels en stoelen voor vergaderzalen van de centra.
- aankopen van lichttechnisch materiaal voor de centra.
- vernieuwen van de verlichting patio in de Bosuil.
- vernieuwen van de volledige omgevingsverlichting van de polyvalente zaal in de Bosuil.
- plaatsen van een vaste tapinstallatie/toog in de polyvalente zaal.
- aankopen van beamers voor de Bosuil en de Boesdaalhoeve.
- aankopen van een lichttafel voor de Bosuil.
- vervangen van luidsprekers van de geluidsinstallatie in de polyvalente zaal van de Kam.
- vernieuwen van keukenblok in personeelsruimte van de Lijsterbes.
- leggen van databekabeling in de vergaderzalen van de Moelie.
- vervangen dienstwagen van de Moelie.
- aankopen meubilair voor de extra onthaalmedewerkster in de Boesdaalhoeve.
- aankopen hoofdtelefoons voor podiumgebruik in de Boesdaalhoeve.

Vzw 'de Rand' werkt met twee belangrijke onderhoudscontracten:

- het contract voor het groenonderhoud in de centra bij vzw Rodea. Deze vzw stelt personen met een handicap tewerk.
- het onderhoudscontract van gebouwtechnische installaties (preventief en curatief, met 24/24 uurdienstverlening) en het uitvoeren van klussen bij Cofathec nv. De onderhoudsafdeling van Cofathec is eind 2008 integraal overgenomen door Thermic Engineering International.

De Vlaamse Gemeenschap neemt wegens gebrek aan kredieten via het FoCi in 2008 geen nieuwe investeringsdossiers voor haar rekening. Wel worden de in 2007 vastgelegde dossiers afgewerkt, namelijk de vernieuwing van de vloerbekleding in de polyvalente zaal van de Bosuil en de plaatsing van een nieuwe telescopische publiektribune in de Bosuil.

De Vlaamse Gemeenschap neemt volgende zaken voor haar rekening via DAR (budget: 174.000 euro):

- herstellen inbraakschade in de Lijsterbes.
- herstellen ondergrondse lekken aan verwarmingsinstallatie de Lijsterbes.
- vastleggen schilderwerken buitenschrijnwerk in de Lijsterbes (uitvoering in 2009).
- vastleggen verbouw kantoren onthaal en eerste verdieping van de Lijsterbes (uitvoering in 2009).
- herstellen ondergrondse lekken aan verwarmingsinstallatie de Boesdaalhoeve.
- herstellen gevels de Kam (waterlekken).
- vastleggen schilderwerken buitenschrijnwerk en buitenmuren de Kam (uitvoering in 2009).
- herstellen waterinfiltratie in de Moelie.
- dakwerken aan conciërgewoning de Bosuil.
- herstelwerken aan riolering in de Bosuil.
- herstellen schrijnwerkerij en plaatsen van dakisolatie in conciërgewoning de Bosuil.
- veiligheidsverlichting van twee nieuwe podiumtrappen.
- vastleggen van vervangen linoleum tentoonstellingsruimte in de Bosuil (uitvoering in 2009).
- wegwerken opmerkingen keuringsverslag elektriciteit in de Bosuil.
- vastleggen van buitenschilderwerken in de Bosuil (uitvoering in 2009).
- vernieuwen openingssysteem nooddeuren de Zandloper.

In de technische cel wordt de stafmedewerker theatertechniek /ICT in eerste instantie de coach van alle podiumtechniekers. Dit is een noodzaak geworden omwille van het aantal nieuwe podiumtechniekers die in 2008 in dienst komen.

Wat telefonie en informatica betreft zijn de telefooncentrales in vier centra en in de nieuwbouw vervangen. Dankzij een centraal beheer van alle datanetwerkcomponenten kan de ICT-medewerker van op afstand de componenten bekijken of overnemen. Ook het back-upsysteem is verbeterd.

Dankzij vereenvoudigde facturen van Belgacom, per site, kunnen de telecomkosten beter opgevolgd worden. Het levert een belangrijke minkost op. Het fleetcontract met Mobistar (mobiele telefonie) wordt herbekeken, zodat ook hier een minkost het gevolg is. In de loop van 2008 koopt 'de Rand' een nieuw boekhoudpakket. De implementatie en voorbereiding van het boekjaar 2009 wordt door de ICT-medewerker, samen met de coördinator financiën voorbereid.

XV. financieel verslag

1. een transparant en vooruitziend financieel beleid

De cel financiën van vzw ‘de Rand’ bestaat uit een financieel coördinator en een boekhoudster. De cel is verantwoordelijk voor de coördinatie en de opmaak van de jaarlijkse begroting en het voeren van de algemene en analytische boekhouding. De dienst verwerkt bijgevolg alle boekhoudkundige documenten van de gemeenschapscentra en waakt over het correct toepassen van de boekhoudwetgeving in het algemeen en de vzw-wetgeving in het bijzonder.

In de loop van 2008 wordt er een volledig nieuw boekhoudpakket aangekocht dat operatief zal zijn vanaf januari 2009. De software voldeed immers niet langer aan de noden en behoeften van de vereniging en vergde te veel extra opvolgingen en rapporteringen.

De nieuwe boekhoudsoftware biedt aan de vereniging een aantal voordelen:

- investeringen en afschrijvingstabellen worden volledig geautomatiseerd bijgehouden.
- de klant- en leveranciersadministratie kunnen op een adequate manier worden opgevolgd.
- betalingsopdrachten worden automatisch vanuit de boekhouding gegeven zodat eventuele fouten vermeden worden.
- de opbrengsten en kosten worden op een doorgedreven analytische manier verwerkt. Hierdoor wordt de boekhouding veel transparanter voor de budgetbeheerder, de directie en de raad van bestuur.
- de nieuwe boekhoudingsstructuur zal eveneens als basis kunnen dienen om grondige analyses te maken op korte en lange termijn.

Jaarlijks wordt in september een begroting opgesteld voor het komende boekjaar dat loopt van januari tot en met december. Uitgaande van wat er in totaliteit aan subsidies verwacht wordt en wat min of meer zekere inkomsten zijn (zoals de concessievergoedingen voor de cafetaria’s en de financiële opbrengsten), wordt er een verschil gemaakt tussen de inkomsten en de vaste lasten (zoals bezoldigingen, taksen, afschrijvingskosten, telecommunicatie, energie enz). Het resterende bedrag vormt de basis voor de verdeling van de budgetten over de centra en de stafmedewerkers. Via dit budget kan elke centrumverantwoordelijke en elke stafmedewerker zijn/haar projecten financieren en eventueel extra inkomsten verwerven die hij/zij opnieuw kan investeren in eigen projecten van hetzelfde boekjaar. Daarom draagt ieder dan ook de verantwoordelijkheid voor het eigen budget. Bij de toewijzing van de verschillende verantwoordelijkheden voor (deel)budgetten is rekening gehouden met de impact die een medewerker heeft op een bepaalde

kost of opbrengst. Men kan uiteraard maar de verantwoordelijkheid dragen over uitgaven waarover men ook zelf kan beslissen.

Elk jaar, in de maand juni, is er een begrotingsaanpassing op basis van de resultaten van het eerste half jaar.

De Vlaamse Gemeenschap en/of de provincie kunnen echter voor bepaalde projecten het budget op voorhand vastleggen. De te ontvangen subsidie voor die projecten is dan afhankelijk van het verantwoordingsdossier met bewijsstukken van de gemaakte kosten dat aan de betrokken overheid wordt overhandigd. Dat is het geval voor het taalpromotiedossier.

Via de samenwerkingsovereenkomst afgesloten tussen de Vlaamse Overheid, de provincie Vlaams-Brabant en vzw ‘de Rand’ is ‘de Rand’ gehouden aan een aantal verplichtingen inzake het aanleggen van voorzieningen. Zo dient de vzw zelf in te staan voor de vergrijzingskost van het personeel. Door het toepassen van jaarlijkse baremieke loonsverhogingen op basis van anciënniteit, ontstaat er een stijgende loonkost naarmate het personeel ouder wordt en langer in dienst is van de organisatie. Om de pieken in de kost (los van de indexatiekost) op te vangen, is een equilibratiefonds aangelegd dat jaarlijks aangevuld wordt.

Een andere verplichting voor de vzw is het aanleggen van een fonds voor sociaal passief. Indien de vzw ontbonden zou worden, moet de vzw in staat zijn de personeelsleden via haar eigen middelen uit te betalen. Aangezien dit een reservevorming betreft, kan dit fonds slechts aangevuld worden op voorwaarde dat er afgesloten wordt met positief resultaat. Het fonds wordt aangevuld op basis van geactualiseerde personeelsgegevens.

De centrale boekhouding staat dagelijks in voor de verwerking van alle binnenkomende en uitgaande facturen alsook voor het inboeken van de kas- en bankboeken die op centrumniveau worden bijgehouden. Via een interne procedure van verplichte bestelbons, leveringsnota’s en contracten met artiesten worden ongerechtvaardigde betalingen vermeden. Deze specifieke procedure is nodig omwille van de diversiteit aan locaties en projecten waarop de facturen betrekking hebben. Bovendien wordt maandelijks, door de coördinator financiën en administratie, een budgetcontrole uitgevoerd waarbij het opvolgen van de begroting alsook de correctheid van de boekingen gecontroleerd wordt. Elke budgetverantwoordelijke kan maandelijks

over zijn/haar resultaten beschikken. Per drie maanden worden de resultaten, samen met een analyse, voorgelegd aan de raad van bestuur.

Jaarlijks, in de loop van de maand februari volgend op het betreffende boekjaar, wordt een financiële audit uitgevoerd door een onafhankelijk revisorenkantoor m.n. TCLM. De commissaris controleert de volledige jaarrekening. Het commissarisverslag samen met de jaarrekening wordt steeds in de maand maart aan de algemene vergadering voorgelegd.

Voor het eerst werd eind 2007 een controle uitgevoerd van de rekeningen 2006 door de diensten van het Rekenhof. Er zijn geen opmerkingen geformuleerd. Eind 2008 worden de rekeningen 2007 gecontroleerd. Het Rekenhof heeft sinds het nieuwe EVA-decreet van 'de Rand' de bevoegdheid om de rekeningen te controleren.

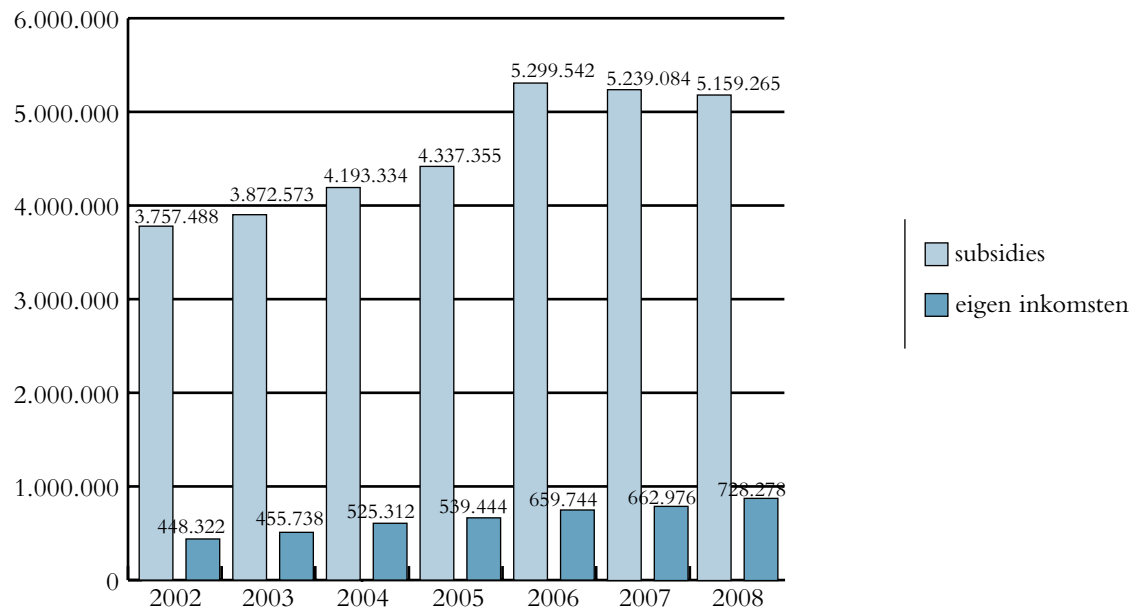
2. de subsidies toegekend in 2008

structurele werkingssubsidies		
Vlaamse Gemeenschap		
Nominatieve subsidie	DAR	3.599.750
Bruegelproject	Cultuur	180.000
Museum Felix De Boeck	Erfgoed	102.000
Taalpromotie	DAR	500.000
Onthaalbeleid Europese ambtenaren	DAR	50.000
Onthaal internationalen en europeanen	Internationaal Vlaanderen	25.000
provincie Vlaams-Brabant		
Nominatieve subsidie	provincie Vlaams-Brabant	669.600

3. balans en resultatenrekening

Balans 31 december 2008			
Activa		Passiva	
Vaste activa	762.721,66	Eigen vermogen	1.427.388,78
Vlottende activa	2.154.244,12	Vreemd vermogen	1.489.577,00
Totaal actief	2.916.965,78	Totaal passief	2.916.965,78
Resultatenrekening 2008			
Opbrengsten		Kosten	
Bedrijfsopbrengsten (70)	728.278,42	Diensten en diverse goederen (61)	2.976.799,39
Lidgeld, schenkingen, legaten, subsidies (73)	5.159.265,35	Bezoldigingen en sociale lasten (62)	2.720.921,65
Andere bedrijfsopbrengsten (74)	109.294,67	Afschrijvingen en waardeverminderingen (63)	319.673,26
Financiële opbrengsten (75)	75.474,14	Andere bedrijfskosten (64)	1.296,55
Uitzonderlijke opbrengsten(76)	11.869,00	Financiële kosten (65)	20.653,18
		Uitzonderlijke kosten (66)	48.577,83
Totaal opbrengsten	6.084.181,15	Totaal kosten	6.087.921,86
Verliessaldo			-3.740,71

4. evolutie van subsidies en eigen inkomsten (2001-2008)

Bijlagen

1. de gemeenschapscentra
2. eigen podiumprogrammering
3. programmering in samenwerking
4. deelname eigen podiumprogrammering per genre en/of per centrum
5. bezoekers
6. schoolvoorstellingen & workshops
7. zaalverhuur
8. financiële opbrengsten centra
9. werkgroep jeugd
10. redacties gemeenschapskranten
11. bezoeken taalblad.be
12. advertering voor anderstaligen
13. werkgroep taal
14. conclusies van het advies van 'de Rand' over het VSGB en het flankerend beleid
15. organigram
16. raad van bestuur en algemene vergadering
17. personeelsbestand dd. 1 januari 2009
18. programmeringscommissies

Bijlage 1: de gemeenschapscentra

de Boesdaalhoeve

Hoestraat 67,
1640 Sint-Genesius-Rode
tel. 02 381 14 51
fax 02 381 11 34
e-mail info@deboesdaalhoeve.be

de Bosuil

Witherendreef 1,
3090 Jezus-Eik
tel. 02 657 31 79
fax 02 657 34 75
e-mail info@debosuil.be

de Kam

Beekstraat 172,
1970 Wezembeek-Oppem
tel. 02 731 43 31
fax 02 731 29 33
e-mail info@dekam.be

de Lijsterbes

Lijsterbessenbomenlaan 6,
1950 Kraainem
tel. 02 721 28 06
fax 02 725 92 11
e-mail info@delijsterbes.be

de Moelie

Sint-Sebastiaanstraat 14,
1630 Linkebeek
tel. 02 380 77 51
fax 02 380 40 10
e-mail info@demoelie.be

de Muse

Kuikenstraat 4,
1620 Drogenbos
tel. 02 333 05 70
fax 02 333 05 79
e-mail info@demuse.be

de Zandloper

Kaasmarkt 75,
1780 Wemmel
tel. 02 460 73 24
fax 02 460 55 37
e-mail info@dezandloper.be

Bijlage 2: eigen podiumprogrammering

de Boesdaalhoeve				deelname
13	jan.	klassiek	simoens trio - in familiekring	65
17	jan.	film	sneeuw witje	18
19	jan.	dans	boombal	200
20	jan.	jeugdvoorstelling	theatre du maat - de hond en de ekster	73
25	jan.	quiz	boesdaalquiz	108
16	febr.	muziek	tapijtconcert - tom van stiphout	154
24	febr.	jeugdvoorstelling	salibonani - bagatelle	92
29	febr.	muziek	rock4 - timeless	160
9	ma.	klassiek	academie orfeus - peer gynt	78
20	ma.	humor	comedy victory tour	157
6	apr.	jeugdvoorstelling	theatre de la guimbarde - in de tuin	80
12	apr.	humor	dna & denis nowé - comedy	78
18	apr.	quiz	muziekquiz	71
26	apr.	muziek	wim opbrouck & maandacht - tvttunes kn2	160
9	aug.	muziek	folkin'ro	500
3	sept.	film	bambi	28
25	sept.	klassiek	festival van vlaanderen	78
26	sept.	humor	iwein segers	25
3	okt.	muziek	miss eddy en de schellekens	106
12	okt.	jeugdvoorstelling	theater zam zam - muu	45
16	okt.	muziek	riguelle & hautekiet - un premier amour	100
30	okt.	jeugdvoorstelling	fabio van hoorebeke - minoes	93
12	nov.	film	101 dalmatiërs	31
13	nov.	muziek	tapijtconcert - jan de smet	102
14	nov.	muziek	jacques raymond & ingriani	138
21	nov.	humor	joost van hyfte & bart cannaerts	40
10	dec.	film	pinokkio	26
18	dec.	theater	jef demedts - picasso	71
totaal				2.877

de Bosuil				deelname
24	jan.	muziek	hautekiet en de leeuw	123
1	febr.	poëzie	chris lomme	77
14	febr.	muziek	liesbeth list	163
19	febr.	theater	fast forward	256
20	febr.	klassiek	wim mertens	306
13	ma.	muziek	melike	24
19	ma.	muziek/humor	wim opbrouck	287
9	mei	dans	lente op de dansvloer	106
17	aug.	muziek	steven delannoye - buitengewoon jazz	10
12	sept.	muziek/humor	stenzel & kivits	202
14	sept.	muziek	koen geudens trio - buitengewoon jazz	30
24	sept.	muziek	jazz hoeilaart - toots tielemans	497
25	sept.	muziek	jazz hoeilaart - tutu puoane	292
26	sept.	muziek	jazz hoeilaart - philip catherine	316
27	sept.	muziek	jazz hoeilaart - lady linn	283
16	okt.	muziek	filip jordens	174
19	okt.	jeugdvoorstelling	theater picalili	131
31	okt.	muziek	ronny mosuse	136
7	nov.	muziek/humor	ad visser	78
14	nov.	muziek	black velvet	250
27	nov.	muziek/theater	de heer en mevrouw olman	54
6	dec.	jeugdvoorstelling	sinterklaasfeest	132
12	dec.	theater	janine bischops	269
totaal				4.196

de Kam				deelname
10	jan.	film	the assassination of jesse james	46
25	jan.	muziek/humor	stenzel en kivits - the perfect concert	149
14	febr.	film	what's eating gilbert grape	19
21	febr.	evenement	15 jaar GC de Kam	155
22	febr.	tentoonstelling	kunst kiest voor kam	143
28	febr.	film	alive	13
29	febr.	muziek/humor	the deep river quartet	164
8	ma.	dans	the johnny carr band	103
20	ma.	theater	t arsenaal - nachtzusters	79
27	ma.	film	ben x	71
10	apr.	film	no country for old men	35
18	apr.	humor	adriaan van dne hoof - achterklap	154
8	mei	film	aanrijding in moscou	47
18	sept.	film	the kite runner	50
16	okt.	film	the other boleyrn girl	54
24	okt.	muziek	barbara dex - blue eyed country girl	150
14	nov.	muziek	freddy birset & willy claes quartet - et maintenant	130
20	nov.	film	los	54
10	dec.	muziek	new spirit - gospelconcert	180
18	dec.	film	bienvenue chez les ch'tis	108
19	dec.	muziek	johan verminnen - solozeiler	153
totaal				2.057

de Lijsterbes				deelname
31	jan.	poëzie	erik burke - vertederdingen	47
3	febr.	film	ratatouille	71
12	febr.	theater	fast forward - en ik dan?	132
14	febr.	klassiek	wim mertens - duo	183
25	apr.	quiz	derde lijstbesquiz	120
30	apr.	klassiek	philippe raskin	126
9	mei	muziek	les truites - in concert	272
18	sept.	muziek	a butterfly mind - in concert	77
10	okt.	humor	iwein segers - 25 jaar iwein segers	186
14	okt.	muziek	de kreuners - 30 jaar de kreuners	335
16	okt.	muziek	bal populaire	46
17	okt.	klassiek	festival van vlaanderen	108
29	nov.	theater/muziek	quel beau jour - marie-antoinette	86
11	dec.	muziek	eva de roovere - tapijtconcert	142
totaal				1.931

de Moelie				deelname
16	jan.	jeugdvoorstelling	circus hoetchacha	97
18	jan.	theater	t arsenaal - nachtzusters	108
15	febr.	muziek	micheline van hautem - chocolat	105
23	febr.	dans	dansfreakz	200
14	ma.	humor	stenzel & kivits - the perfect concert	118
4	okt.	evenement	the mighty moose band & randfuif	77
9	okt.	humor	the lunatics en ter bescherming van de jeugd	46
22	okt.	jeugdvoorstelling	clown rocky - halloweenshow	110
6	nov.	muziek	jean blaute & eric mellaerts - gedeelde adoraties	130
17	dec.	jeugdvoorstelling	tony parker - kerstshow	95
4	dec.	humor	uwamungu cornelis - mungu	69
totaal				1.155

de Zandloper				deelname
11	jan.	muziek	hooverphonic	653
13	jan.	klassiek	ensor strijkkwartet	62
17	jan.	humor	alex agnew - morimos solamente	351
18	jan.	film	ben x	227
20	jan.	film	ratatouille	196
24	jan.	theater	brussels volkstejoeter - ambras op de vismet	359
26	jan.	theater	brussels volkstejoeter - ambras op de vismet	357
27	jan.	theater	brussels volkstejoeter - ambras op de vismet	375
31	jan.	muziek	stef bos	344
6	febr.	jeugdvoorstelling	de maan - de jongen	148
28	febr.	humor	begijn le bleu	81
29	febr.	film	tuja's marriage	78
1	ma.	muziek	wim mertens duo	349
6	ma.	muziek	mitta van der maat - mita zingt piaf	106
14	ma.	muziek	maandacht & wim opbrouck - tv tunes kn2	237
15	ma.	muziek	maandacht & wim opbrouck - tv tunes kn2	304
18	ma.	theater	fast forward	674
20	ma.	theater	de fluistercompagnie - een bruid in de morgen	208
21	ma.	film	mio fratello e figlio unico	85
11	apr.	dans	boombal	169
17	apr.	muziek/theater	de beenhouwerij - tok tok	343
20	apr.	jeugdvoorstelling	studio orka - lava, een bodemonderzoek	30
24	apr.	muziek	ardei & bert candries - paprika	105
25	apr.	film	the assassination of jesse james	52
27	apr.	klassiek	ensor strijkkwartet	73
17	mei	theater	cie baladeu'x - double tour	102
5	sept.	muziek	maandacht - a tribute to johnny cash	293
18	sept.	klassiek	festival van vlaanderen	264
26	sept.	muziek	steven, stijn kolacny en koen buyse - luister naar de film	155
3	okt.	film	eldorado & aanrijding in moskou	125
5	okt.	film	kung fu panda	138
16	okt.	muziek	jean blaute & eric melaerts - gedeelde adoraties	238
23	okt.	humor	nigel williams - democlash	185
24	okt.	film	in bruges	41
31	okt.	jeugdvoorstelling	4hoog - schaduwduikers	121
5	nov.	humor	wouter deprez- eelt	352
6	nov.	humor	wouter deprez- eelt	356
12	nov.	muziek	filip jordens & les chopins du p'tit matin - hommage a brel	79
13	nov.	theater	theater antigone - hola que tal	70
26	nov.	muziek/theater	karl vannieuwkerke & les supappes - wielerjaar 2008	241
27	nov.	muziek/theater	karl vannieuwkerke & les supappes - wielerjaar 2008	284
28	nov.	film	estomago	15
29	nov.	jeugdvoorstelling	het zwarte pietverdriet	164
4	dec.	muziek	lenny kuhr	95
11	dec.	humor	an nelissen - gestript en gestroopt	303
14	dec.	film	waar is het paard van sinterklaas	86
18	dec.	muziek	kokher en jan de wilde	150
19	dec.	film	il y a longtemps que je t'aime	77
totaal				9.900

Bijlage 3: programmering in samenwerking

de Boesdaalhoeve				deelname
9	jan.	workshops	kinderateliers i.s.m. centrum voor jonge mensen (20 sessies)	417
19	ma.	theater	in den expo i.s.m. ktv de noordstar	100
31	ma.	workshops	musicalkamp i.s.m. kids on stage	40
5	juli	muziek	11 juliviering i.s.m. cultuurraad, jeugdwerkgroep en sportoverleg	152
4	okt.	muziek	schuurrock i.s.m. de marcellekes	94
22	nov.	muziek	zennetoer, samenwerkingsverband regio zuidrand	88
30	nov.	jeugdvoorstelling	goud, goud, goud - kinderuur	536
totaal				1.427

de Kam				deelname
14	apr.	muziek	kamklub	91
9	mei	evenement	europes feest - partnerland hongarije	160
30	mei	muziek	kamklub	82
14	juni	muziek	kamklub	53
4	juli	humor	bert kruismans - goed, en met u?	80
9	juli	evenement	academische zitting vlaamse week	152
11	juli	evenement	volksfeest	160
26	sept.	evenement	opening herfstfeest	81
3	okt.	muziek	kamklub	146
7	nov.	muziek	kamklub	65
totaal				1.070

de Lijsterbes				deelname
15,16,17	febr.	theater	echt antwaarps theater i.s.m. filakra	583
17	mei	theater	de zonderlingen - zonder iets om het lijf	63
6	aug.	evenement	vlaanderen feest i.s.m. cultuurraad kraainem	201
27	sept.	muziek	zesde bluesfestival - roland i.s.m. muziek & beweging	115
18	okt.	muziek	countryavond i.s.m. btc	116
24	okt.	evenement	griezelwandeling i.s.m. sportraad en jeugd raad kraainem	132
5,6,7	dec.	theater	de zonderlingen - jajamaarneenee	266
totaal				1.476

de Zandloper				deelname
15, 16	febr.	theater	toneelkring de pieterman - 10 kleine negertjes	300
7, 8, 9,14, 15	ma.	theater	toneelkring pokus pats - onpaardans	500
21, 22, 23	nov.	theater	toneelkring pokus pats - roddel	563
totaal				1.363

Bijlage 4: deelname eigen podiumprogrammering per genre en/of per centrum

genre	totaal deelname	totaal aantal maal geprogrammeerd
klassiek	1.343	10
muziek*	8.546	44
theater	3.060	13
humor	2.501	15
muziek/humor	880	5
theater/muziek	1.008	5
theater/humor	1.411	14
jeugdvoorstelling	1.791	26
film	778	5
dans	798	6
andere	1.254	8

genre	de Boesdaalhoeve	de Bosuil	de Kam	de Lijsterbes	de Moelie	de Zandloper
klassiek	221	306	-	417	-	399
muziek*	1.420	2.298	613	872	235	3.108
theater	71	525	79	132	108	2.145
humor	300	-	154	186	233	1.628
muziek/humor	-	567	313	-	-	-
theater/muziek	-	54	-	86	-	868
theater/humor	383	263	-	-	302	463
jeugdvoorstelling	103	-	497	71	-	1.120
film	200	106	103	-	200	169
dans	179	77	298	167	77	-
andere	105	-	127	560	-	462

opmerkingen:

tentoonstelling wordt als genre niet meegeteld, omdat het aantal bezoekers niet systematisch gekend is.

* onder de noemer 'muziek' valt jazz, pop, chanson, wereldmuziek, folk, blues, rock...

Bijlage 5: bezoekers

In totaal kunnen de zes gemeenschapscentra, wat betreft de 'eigen programmering' in 2008, op 22.116 bezoekers rekenen op een totaal van 145 activiteiten (dat betekent een gemiddelde van 152 deelnemers per activiteit t.o.v.147 in 2007).

	2003		2004		2005		2006		2007		2008	
	deelname	aantal act.	deelname	aantal act.	deelname	aantal act.	deelname	aantal act.	deelname	aantal act.	deelname	aantal act.
de Boesdaalhoeve	2.334	18	2.971	20	2.103	15	2.595	18	1.583	15	2.877	28
de Bosuil	3.070	19	3.602	22	1.943	14	1.882	17	2.387	13	4.196	23
de Kam	2.186	26	1.581	21	1.489	18	1.375	18	1.745	21	2.057	21
de Lijsterbes	2.300	17	2.096	19	1.846	11	2.150	13	1.545	11	1.931	14
de Moelie	2.155	14	2.849	17	2.653	17	2.581	16	2.291	16	1.155	11
de Zandloper	8.456	40	8.731	45	7.279	37	8.431	36	7.104	37	9.900	48
totalen	20.501	134	21.830	144	17.313	112	19.014	118	16.655	113	22.116	145

Bijlage 6: schoolvoorstellingen & workshops

de Boesdaalhoeve			deelname
jan.	jeugdvoorstelling	rosa-marie - poppentheater wortel	298
febr.	jeugdvoorstelling	hou van je blauwe ogen - l-cultuur	234
ma.	jeugdvoorstelling	wacht, wacht, wacht - fabuleus	138
ma.	jeugdvoorstelling	project jeugdboekenweek	434
nov.	jeugdvoorstelling	reus patapoef - theater het koffertje	321
nov.	jeugdvoorstelling	straff - steven goegebuier	270
totaal			1.695

de Bosuil			deelname
febr.	workshop: muziek	zing eens een foto	223
febr.	workshop: muziek	de zingende macho	130
febr.	workshop: muziek	knor knor boe ia	95
apr.	workshop: beeldende kunst	ceci n'est pas belgique	50
apr.	workshop: beeldende kunst	souvenirs souvenirs	20
apr.	workshop: beeldende kunst	waaninnige wetenschap	75
mei	workshop	fantastisch feest	34
aug.	workshop	stage nederlands	13
nov.	workshop: dans	kiekenfretters	38
nov.	workshop: dans	pret a porter	25
nov.	workshop: dans	de trukendoos	25
totaal			728

de Kam			deelname
ma.	jeugdvoorstelling	kom weg - marijke umans	43
ma.	jeugdvoorstelling	wacht, wacht, wacht - fabuleus	63
mei	jeugdvoorstelling	ijskoningin - productionest karper	28
totaal			134

de Lijsterbes			deelname
jan.	jeugdvoorstelling	kurum kebab - traboum tata	95
jan.	workshop	winter	45
febr.	jeugdvoorstelling	anders - salibonani	91
febr.	workshop	piraten	54
ma.	jeugdvoorstelling	berenpicknick - poppentheater jejem piron	168
ma.	workshop	indianen	48
apr.	jeugdvoorstelling	pinokia - theater froefroe	103
apr.	workshop	circus	68
mei	workshop	de boerderij	64
juni	jeugdvoorstelling	babbelboomverhalen - eric baranyanka & tatyana beloy	99
juni	workshop	water	60
sept.	workshop	elmer	39
okt.	workshop	heksen	40
nov.	workshop	ridders en kastelen	43
nov.	jeugdvoorstelling	roosje - muziektheater erpiephieriets	146
dec.	workshop	feest	44
totaal			1.207

de Moelie			deelname
febr.	jeugdvoorstelling	wacht, wacht, wacht - fabuleus	126
ma.	jeugdvoorstelling	onder de krommeboom - marc reynaerts	163
mei	jeugdvoorstelling	adhd - barre weldaad	160
mei	jeugdvoorstelling	kikker is blauw - de maan	166
sept.	jeugdvoorstelling	jonkvrouw - zam zam	62
nov.	jeugdvoorstelling	peer - compagnie carlotta	112
totaal			789

de Zandloper			deelname
jan.	jeugdvoorstelling	achter het hek - kollektief d&a	115
jan.	jeugdvoorstelling	achter het hek - kollektief d&a	192
jan.	jeugdvoorstelling	geen spijt - de vikingen	207
febr.	jeugdvoorstelling	kijk eens wat ik kan - de maan	136
febr.	jeugdvoorstelling	kijk eens wat ik kan - de maan	99
ma.	jeugdvoorstelling	het verdragen van versailles - kopergieterij	146
ma.	jeugdvoorstelling	wacht, wacht, wacht - fabuleus	145
ma.	jeugdvoorstelling	odilia - laika en prado	201
apr.	jeugdvoorstelling	pinokkio - theater froe froe	63
apr.	jeugdvoorstelling	tok tok - beenhouwerij	620
okt.	jeugdvoorstelling	all night long - padarijs vzw	362
nov.	jeugdvoorstelling	hola que tal - theater antigone	270
nov.	jeugdvoorstelling	hola que tal - theater antigone	254
totaal			2.810

Bijlage 7: zaalverhuur

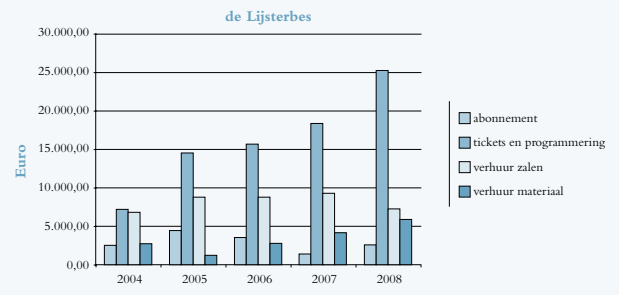
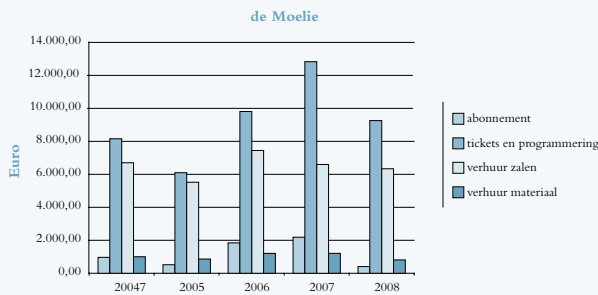
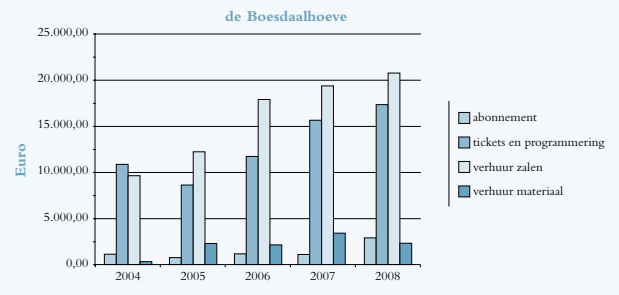
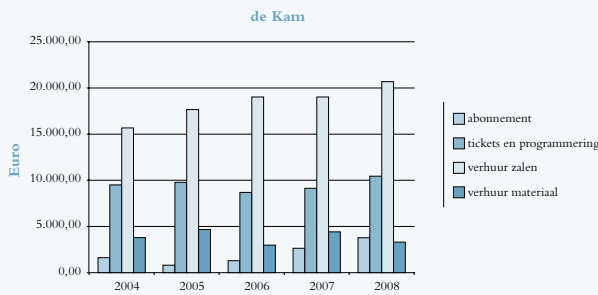
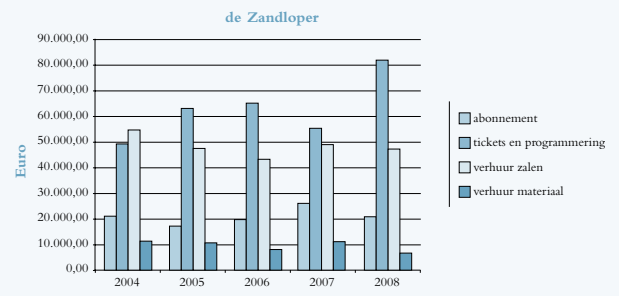
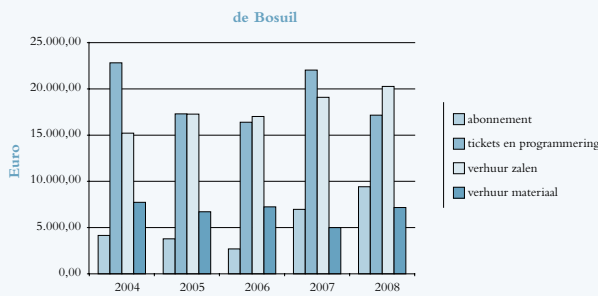
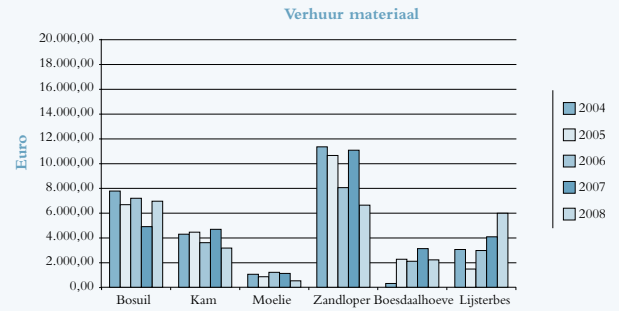
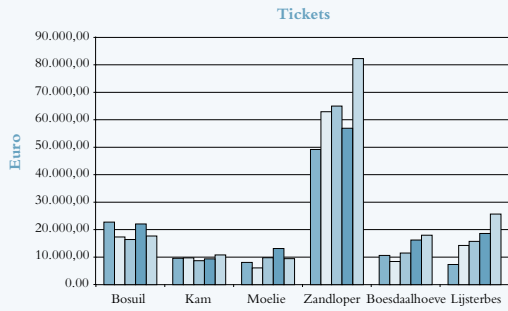
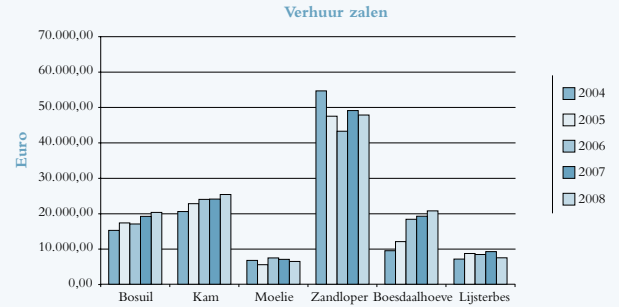
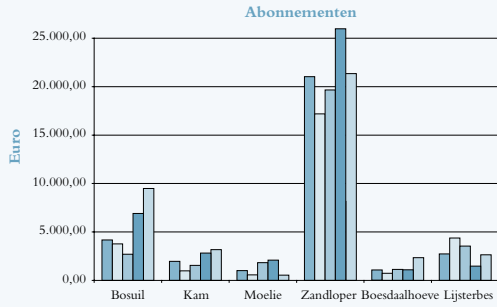
Het totale aantal receptieve activiteiten van de centra is opgedeeld in categorieën:

- cat. A: activiteiten van plaatselijke Nederlandstalige verenigingen aanvaard door de programmeringscommissie van het centrum (ook voor verenigingen van cat. A in een ander centrum van 'de Rand')
- cat. B: verenigingen erkend door de dienst volksonwikkeling van de Vlaamse Gemeenschap voor zover zij een vergoeding betalen voor het gebruik van een lokaal.
- cat. C: activiteiten van andere huurders behalve handelsfirma's
- cat. D: activiteiten door handelsfirma's
- cat. E: alle gratis verhuringen aan de provincie Vlaams-Brabant
- cat. F: alle gratis verhuringen aan de Vlaamse Gemeenschap
- cat. G: ingebruikname van lokalen voor eigen activiteiten (incl. werkgroepen staf, persconferenties)

Dit geeft wat betreft het aantal verhuurde dagdelen per categorie en per dagdeel (voormiddag, namiddag of avond), volgend overzicht per centrum:

	de Boesdaalhoeve	de Bosuil	de Kam	de Lijsterbes	de Moelie	de Zandloper	totalen
cat. A	975	700	424	212	631	1.235	4.177
cat. B	166	166	205	93	34	466	1130
cat. C	28	123	273	49	6	674	1153
cat. D	1	42	5	17	-	54	119
cat. E	-	6	306	-	-	70	382
cat. F	-	-	-	-	-	-	0
cat. G	262	91	13	501	48	1.603	2.518
totalen	1.432	1.128	1.226	872	719	4.102	

Bijlage 8: financiële opbrengsten centra

Bijlage 9: werkgroep jeugd

In 2008 komt de werkgroep jeugd twee keer samen en bespreekt volgende thema's:

- op 11 februari: thema 'infrastructuur jeugdhuizen'. Dit is geen normale werkgroep. Er wordt vooral gesproken over de erbarmelijke toestand van de jeugdhuizen en te ondernemen stappen om hieraan te verhelpen.
- op 22 oktober: thema 'opstellen projectdossier' Ellen Vandenplas, die vorming geeft over het onderwerp, is aanwezig.

Tijdens de vergaderingen krijgen de verantwoordelijken van de jeugdraden, jeugdhuizen en jeugdverenigingen het woord. Ze verwijzen naar de specifieke situatie in hun gemeente. Vooraf wordt er gepolst naar hun vragen om er onmiddellijk op in te spelen. De bijeenkomsten zijn positief geëvalueerd door de aanwezigen.

SAMENSTELLING

- betrokken jeugdverantwoordelijken/deskundige van en steunpunt of organisatie
- secretaris: Bert Menten
- vanuit 'de Rand': Bert Menten, Lies Timperman, Cindy Van Dijk, Sophie Tyssens, Maryse Wijns en Dirk Craps.

In 2008 komt de 'ambtelijke werkgroep jeugd' niet samen. Wel is er een overleg met alle organisaties over het dossier jeugdinfrastuctuur dat op 14 mei op het kabinet van minister Anciaux voorgesteld wordt.

SAMENSTELLING

- leden: Filip Libin (provinciale jeugddienst Vlaams-Brabant), Karen Sarens (VVJ), Erik Van Cauter (Vlaamse Gemeenschap, afdeling Jeugd)
- secretaris: Bert Menten
- vanuit 'de Rand': Bert Menten, Lies Timperman, Cindy Van Dijk, Sophie Tyssens, Maryse Wijns en Dirk Craps.

Bijlage 10: redacties gemeenschapskranten

BUURTEN

Jan Decuypere, Greet Lebleu, Thierry Puissant, Anne Sobrie, David Vande Cauter, Pascal Velkeneers en Heidi Wauters

DE LIJSTERBES

Magda Calleeuw, Sam Custers, Ann Lemmens, Linda Teirlinck, Luc Timmermans en Annick Tordeur

DE ZANDLOPER

Pieter Ceuleers, Gwenman Dekens, Filip De Mulder, Guido Deschuymere, Frieda Hermans, Joris Herpol, Diana Joppe-van Bergeijk, Joris Roesems, Willy Spittaels en Tony Stevaert

UITGEKAMD

Louis Declerck, Ghislaine Duerinckx, Jan Pollaris, Marc Snoeck, Michel Spreutels, Frank Vandendael en Jan Walraet

SJOENKE

Mark De Maeyer, Jef Motté, Jan Otten, Rik Otten en Anne Van Loey

DE KAASKRABBER

André Lermaniaux, Niko Lermaniaux, Patricia Motten, Paul Smets en Jacky Van Kelst

Bijlage 11: bezoeken taalblad.be

	totaal aantal bezoekers per maand	gemiddeld aantal bezoekers per dag
januari	17.275	557
februari	10.342	357
maart*	10.797	432
april	15.199	507
mei	16.809	542
juni	21.220	707
juli	15.414	497
augustus	15.199	490
september	19.300	643
oktober	21.900	706
november	31.434	1.048
december	31.450	1.014

* cijfers voor de maand maart zijn onvolledig

Inschrijvingen wekelijkse nieuwsbrief	
21/02	1.087
22/04	1.430
13/06	1.638
20/08	1.771
6/10	1.998
16/12	2.272

Bijlage 12: advertering voor anderstaligen

Met een sobere algemene advertentie in zwart-wit maakt 'de Rand' reclame voor de welkomstmap, de taallessen en het culturele aanbod.

TIJDSCHRIFTEN

- The Bulletin (1x): 'Educational Guide', het themanummer over onderwijs
- Welcome Fair – programmaboekje (1x): de stand van 'de Rand' op de Welcome Fair (oktober)
- Away magazine (3x): start van het culturele seizoen najaar 2008
- Day to Day (5x): een Engelstalig maandblad verdeeld door de groep van La Libre Belgique

GIDSEN

- Expats in Brussel (1x / jaar)
- Expat survival Guide (1x / jaar)
- Expats Directory (1x / jaar)
- Neu in Belgien (2x / jaar)
- Newcomer (2x / jaar)

In 2008 wordt ook voor het eerst geadverteerd in Franstalige media. In de advertentie gebruikt 'de Rand' dezelfde beelden als op de banners van de infostand. De vzw wil de aandacht vestigen op de anderstalige pagina's van de website. Met succes, want na de verschijning van de advertenties komen systematisch infoaanvragen binnen via de site.

FRANSTALIGE KRANTEN:

- Tribune de Bruxelles: de woensdagbijlage van La Libre Belgique, die ook gratis via verspreidingszuilen in grootwoningenhuizen, culturele centra, enz. in Brussel en omgeving wordt verspreid.

WEBSITES

- Brussellife
- Expatica

Bijlage 13: werkgroep taal

In de werkgroep taal zitten vertegenwoordigers van de raad van bestuur en stafmedewerkers van vzw 'de Rand' en vertegenwoordigers van het verenigingsleven of van werkgroepen uit enkele randgemeenten. De werkgroep heeft het voornamelijk over onderwerpen die te maken hebben met de vernederlandsing van het straatbeeld of over de toepassing van de taalwetgeving. De verschillende taalpromotieprojecten van 'de Rand' worden er regelmatig voorgesteld en besproken.

SAMENSTELLING

- voorzitter: Ivo Claesen
- secretaris: Karen Stals
- leden: Peter Biondi, Guido Bulens, Joel Follet, Hilde Gedopt, Guido Martens, Robert Timmermans en Jan Walraet.
- vanuit 'de Rand': Eddy Frans en Karla Goetvinck
- Luc Deconinck ontvangt een kopie van de uitnodigingen en de verslagen van de werkgroep.

VERGADERINGEN

De werkgroep komt in 2008 drie keer samen (vergaderdata: 30/1, 8/5 en 16/10).

Begin 2008 verwelkomt de werkgroep een nieuw lid: Karla Goetvinck, die bij 'de Rand' verantwoordelijk is voor het info- en documentatiecentrum Vlaamse Rand en het taaloket.

De stafmedewerkers en directeur van 'de Rand' geven elke vergadering de meest recente informatie over de taalpromotieprojecten, zoals de NT2-promotiecampagne, de actie Oefen hier je Nederlands bij handelaars in de Rand, Café Combiné, Taalblad, de projecten in de sportclubs, taalstages voor kinderen, muziek- en theatervoorstellingen voor anderstaligen en voor de Franstalige basisscholen in de faciliteitengemeenten, evenementen voor internationalen, pictogrammen- en voetbalwoordenboekjes e.a.

De leden van de werkgroep ontvangen elke vergadering een overzicht van de verschillende dossiers voor de brievenactie naar bedrijven en de vragen en klachten i.v.m. de taalwetgeving. Het info- en documentatiecentrum werd er kort voorgesteld en de werkgroep krijgt regelmatig informatie over de werking van de taallessen en de conversatiegroepen (planning, attestuitreiking, aantal inschrijvingen etc.).

In maart liet 'de Rand' een kwalitatief onderzoek uitvoeren i.v.m. een mogelijk logo voor taalpromotieacties. De stafmedewerker lichtte de resultaten van het onderzoek toe tijdens de vergadering van mei.

Nog tijdens de vergadering van mei stelde de voorzitter voor om de huidige aanpak van de werkgroep te herbekijken. Het is vaak te veel informatie-uitwisseling en te weinig discussie. Tijdens de vergadering van oktober is afgesproken dat de directeur en de stafmedewerker taal de doelstellingen van de (vernieuwde) werkgroep taal op papier zetten.

Bijlage 14: conclusies van het advies van 'de Rand' over het VSGB en het flankerend beleid

INZAKE HET EINDRAPPORT VSGB

- Vzw 'de Rand' dringt aan op de voortzetting van het sedert 1967 gevoerde groenegordelbeleid naar het voorbeeld van andere grootstedelijke agglomeraties zoals Londen.
- Vzw 'de Rand' wenst dat de Vlaamse regering via het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan haar strategisch terughoudend beleid in de regio blijvend vorm geeft.
- Vzw 'de Rand' adviseert om voor VSGB een meer aangepaste benaming te zoeken.
- Vzw 'de Rand' dringt aan op een ruimtebalans. Zones die van zachte naar harde functies gaan, moeten worden gecompenseerd door zones die van hard naar zacht gaan.
- Vzw 'de Rand' adviseert om Wezembeek-Oppem, Kraainem en Tervuren uit het VSGB te lichten.
- Vzw 'de Rand' stelt voor om bij het uittekenen van de verdere stedenbouwkundige ontwikkelingen van de regio het accent te verschuiven van het VSGB (in functie van Brussel) naar enkele Vlaamse stedelijke kernen. Daarom stelt vzw 'de Rand' voor om bij de volgende herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen Vilvoorde op te waarderen tot regionaalstedelijk gebied (en dus uit het VSGB te lichten). Ook Halle en Asse worden best opgewaarderd, tot respectievelijk regionaalstedelijk gebied en structuurondersteunend kleinstedelijk gebied.
- Om het aaneengroeien van stedelijke gebieden te voorkomen is het aangewezen dat deze 3 steden ook ruimtelijk duidelijk door open ruimte worden gescheiden. Daarom dringt vzw 'de Rand' erop aan om de open ruimten tussen Brussel en Halle, zelfs als het woonuitbreidingsgebieden zijn, niet te ontwikkelen.
- Vzw 'de Rand' stelt een hertekening voor van de grenslijn tussen Halle en het VSGB. Minstens Huizingen hoort volgens ons eerder bij Halle.
- Het te creëren bijkomend woningaanbod dient bepaald te worden op basis van een woonbehoefte-raming (gesloten prognose) voor heel Halle-Vilvoorde. De plannen dienen aangepast te worden aan die woonbehoefte.
- Vzw 'de Rand' dringt erop aan het aantal bouwlagen niet zonder meer te verhogen in zones die tegen Brussel aanleunen en nu reeds aan een zeer hoge migratiedruk vanuit Brussel onderhevig zijn. Zeer selectieve verdichting kan enkel mits grondige argumentering en met voorwaarden inzake woonkwaliteit en niet-verdichting
- Vzw 'de Rand' adviseert dat het finaal vaststellen van het aantal bouwlagen per wijk of project een bevoegdheid moet blijven van het Vlaamse Gewest, weliswaar op vraag en initiatief van de gemeenten
- Vzw 'de Rand' vindt dat de aangetoonde bijkomende behoefte aan woningen vooral in de buurt van de grote GEN-stations dient ingevuld te worden. Halle, Asse, Vilvoorde, Mechelen, Leuven, Waver, ... zijn, gezien hun uitrustingsniveau en stervormig openbaarvervoersnet, veel meer aangewezen dan de kleinere GEN-stations.

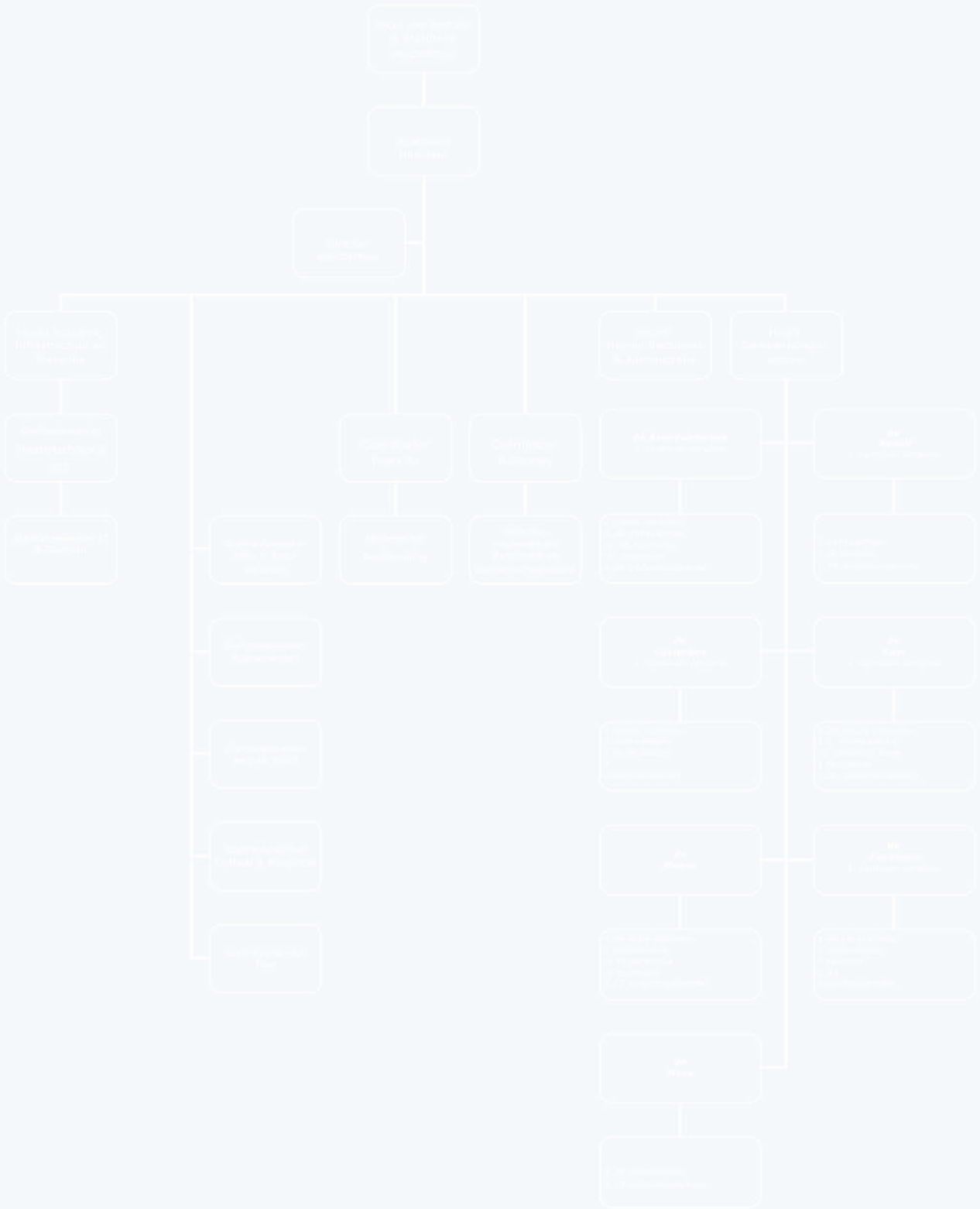
INZAKE HET VOORGESTELDE FLANKEREND BELEID

- m) Vzw 'de Rand' pleit ervoor om eerst juridisch haalbare flankerende beleidsmaatregelen op punt te zetten en toe te passen (gericht op vernederlandsing) en pas daarna de mogelijkheden voor verhoging van het woningaanbod uit het VSGB selectief en in de tijd gespreid in de praktijk te brengen.
- n) Vzw 'de Rand' vraagt dat de toewijzingscriteria van Vlabinvest worden verfijnd, in functie van de doelstellingen van Vlabinvest. De Vlaamse wooncode zou hierbij een inspiratiebron kunnen zijn. Ook de toewijzingscriteria van sociale woningen dienen te worden aangepast zodat inwoners met een reële binding met de streek voorrang zouden krijgen.
- o) Er dient een wetgevend kader te worden gecreëerd waardoor nieuwe woningen die zouden worden gecreëerd door het aansnijden van open ruimte via een voorrangsbeleid kunnen worden toegewezen aan personen die op objectieve gronden een duurzame binding met de gemeente kunnen aantonen. Deze regeling dient ook te gelden wanneer het open-ruimtegebied ontwikkeld zou worden op privé-initiatief.
- p) De actieradius van het flankerend beleid dient ruimer te zijn dan het VSGB. Vzw 'de Rand' vraagt om dit beleid uit te breiden tot de hele Vlaamse Rand.
- q) Vzw 'de Rand' vraagt dat de Vlaamse Regering zou investeren in een aantal 'vuurtorenprojecten' in de 6 faciliteitengemeenten.
- r) Vzw 'de Rand' pleit ervoor dat de Vlaamse overheid bij het aantrekken van nieuwe bedrijven waar mogelijk en zoveel als mogelijk de voorkeur geeft aan bedrijven die zich inpassen in en meewerken aan het behoud van het Nederlandstalig karakter van de Rand.
- s) Vzw 'de Rand' vraagt dat er voldoende middelen worden vrijgemaakt om dit flankerend beleid goed uit te kunnen voeren.

Wemmel, 13 oktober 2008

Unaniem goedgekeurd door de Raad van Bestuur (met die nuance dat de vertegenwoordigers van de provincie Vlaams-Brabant de stelling niet volgen dat het verhogen van de bouwlagen en het aansnijden van open ruimte in het VSGB automatisch leidt tot verfransing).

Bijlage 15: organigram

Bijlage 16: raad van bestuur en algemene vergadering

De raad van bestuur en algemene vergadering van vzw 'de Rand' bestaan op 31 december 2008 uit de volgende leden:

- vertegenwoordigers Vlaamse Gemeenschap: Luc Deconinck (voorzitter), Hilde Roelandts, Jan De Bock, Ivo Claesen, Alfons Mouling, Ulrike Van Neste, Wies Herpol*, Anne Sterkmans, Saskia Deneyer, Sven Vaneycken* en Peter Matthijs.
- vertegenwoordigers van de provincie Vlaams-Brabant: Annemie Decrick (ondervoorzitter), Daniël Van Dael, Kristoff Aesseloos*, Peter Biondi en Stefaan Gunst.
- vertegenwoordigers uit de programmeringscommissies: Guido Deschuymer, Guido Martens, Roger Hemeleers, Roel Leemans, Joost Vanfleteren en Mira Van Haastregt.

- vanuit 'de Rand' worden de vergaderingen bijgewoond door: Eddy Frans en Jean-Pierre De Clercq

- revisor: Luc Toelen

* *zetelen enkel in de algemene vergadering*

In 2008 vergadert de raad van bestuur 8 keer (op 21/01, 19/03, 23/04, 17/03, 16/06, 1/09, 13/10, en 1/12) en de algemene vergadering 2 keer (op 17/03 en 13/10).

Bijlage 17: personeelsbestand dd. 1 januari 2009

vzw 'de Rand'

- algemeen directeur: Eddy Frans
- directieassistente: Ingrid Laporte
- hoofd gemeenschapscentra: Jan Lauwerijs
- hoofd human resources: Marleen Vanderschueren
- coördinator cel financiën: Ilse Verhoye
- boekhouder: Marijke Van der Straeten
- hoofd techniek, infrastructuur en preventie: Jean-Pierre De Clercq
- stafmedewerker theatertechnieken & ICT: Ivan Bruggeman
- stafmedewerker ICT: Ivo Van der Hoeven
- stafmedewerker jeugd en sport: Bert Menten
- stafmedewerker taal: Karen Stals
- stafmedewerker onthaal en integratie: Bernadette Vriamont
- stafmedewerker evenementen, juridische aangelegenheden en huisvesting: Godfried van de Perre
- stafmedewerker info-en documentatiecentrum: Karla Goetvinck
- coördinator cel publicaties: Geert Selleslach
- redactie gemeenschapskranten: Ingrid Dekeyser
- redactie RandKrant: Marjan Van Hecke

de Boesdaalhoeve

- centrumverantwoordelijke: David Vande Cauter
- stafmedewerker: Cindy Van Dijk
- onthaal en administratie: Pascal Velkeneers
- techniek: Kenny Janssen en Danny Gisgand
- onderhoud: Fabienne Jacobs en Peggy Verbeke

de Bosuil

- centrumverantwoordelijke: Geoffrey Heyrbaut
- onthaal en administratie: Greet Smets en Caro Renckens
- techniek: Sam Janssen en Siegfried Keersmaekers
- onderhoud: Josée Bergen en Linda Janssens

de Kam

- centrumverantwoordelijke: Marc Snoeck
- stafmedewerker: Jolijn Bosseloo
- onthaal en administratie: Daisy Cleymans en Anne Decuyper
- techniek: Rudy Schoolmeesters
- onderhoud: Marleen Crabbe en Beatrice Reniers

de Lijsterbes

- centrumverantwoordelijke: Sam Custers
- stafmedewerker: Maryse Wijns
- onthaal en administratie: Sven Sellekaerts
- techniek: Johan Beckers
- onderhoud: Christina Verhulst

de Moelie

- centrumverantwoordelijke: Mark De Maeyer
- stafmedewerker: Dirk Craps
- onthaal en administratie: Pascale Leemans
- techniek: Kenny Janssen en Danny Gisgand
- onderhoud: Jacques Goovaerts

de Zandloper

- centrumverantwoordelijke: Gwennan Dekens
- stafmedewerker: Veerle Weeck
- onthaal en administratie: Nadine Poty en Inge Demeestere
- techniek: Antoine De Kinder, Tom Van Droogenbroeck en Didier Miller
- onderhoud: Marie-Thérèse De Rammelaere, Pierre Geers, Katleen Van Holsbeek en Meraud Van Lier

de Muse

- onthaal en administratie: Patricia Motten

Bijlage 18: programmeringscommissies

De programmeringscommissies begeleiden en adviseren de werking van de gemeenschapscentra. Ze zijn samengesteld uit leden voorgedragen door de plaatselijke culturele raad. Samenstellingen van toepassing op 31 december 2008:

de Boesdaalhoeve

- voorzitter: Erik Wyns
- leden: Mira Van Haastregt, Greet Lebleu, Peter Stiens, Rudy Decuyper, Bruno Wauters, Anne Decuypere, Marc Huylebroeck en Claude Van Houtte

De programmeringscommissie vergadert 8 keer in 2008.

de Bosuil

- voorzitter: Roger Hemeleers
- leden: Hugo Dewit, Theo Devesse, Norry Verheyden, Hilde Luppens-Boey, Suzanne Devriese, Elke Janssens, Stijn Couder, Luc Yserbijt, Jan Goossens en Dirk Devroey

De programmeringscommissie vergadert 8 keer in 2008.

de Kam

- voorzitter: Jan Walraet
- leden: Ivo Claesen, Leen de Wandeleer, Guido Martens, Jan Pollaris, Eddy Taelemans, Greet Geusens, Hedwig Verheirstraeten, Wim Peeters en Anne Sterkmans

De programmeringscommissie vergadert 7 keer in 2008.

de Lijsterbes

- voorzitter: Linda Teirlinck
- leden: Hendrik Van Eycken, Jacques Vilrocx, Joost Vanfleteren, Pascal Demey, Patricia Jooris, Michael Heslop, Magda Calleeuw en Luc Timmermans (externe deskundige)

De programmeringscommissie vergadert 9 keer in 2008.

de Moelie

- voorzitter: Jef Motté
- leden: Rik Otten, Marc Moorkens, Johan De Sauter, Roel Leemans, Anne Van Loey, Gino Vanden Berghe, Christopher Standaert, Lieve Van der Stappen, Eric De Bruycker en An Tierens

De programmeringscommissie vergadert 5 keer in 2008.

de Zandloper

- voorzitter: Frieda Hermans
- leden: Guido Deschuymere, Vik De Visscher, Geert Pittomvils, Liliane Reynaerts, Jof Thyssen, Anne De Man, Karolien Verborgh en Tijnl Verhasselt

De programmeringscommissie vergadert 11 keer in 2008.

colofon

uitgave: vzw 'de Rand', Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel. **bijdragen van:** Sam Custers, Jean-Pierre De Clercq, Luc Deconinck, Gwennan Dekens, Ingrid Dekeyser, Mark De Maeyer, Karla Goetvinck, Geoffrey Heyrbaut, Jan Lauwerijs, Bert Menten, Geert Selleslach, Marc Snoeck, Karen Stals, Bernadette Vriamont, David Vande Cauter, Godfried Van de Perre, Marleen Vanderschueren, Marjan Van Hecke en Ilse Verhoye. **eindredactie:** Ingrid Laporte en Eddy Frans.

cover: foto van Karel Tomeï uit 'Rand in Zicht' **grafisch ontwerp:** Heartwork.be.

drukwerk: A. De Cuyper **oplage:** 500 exemplaren

vzw 'de Rand' wordt gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap en door de provincie Vlaams Brabant

vzw 'de Rand'

Jaarbeeld 2008

vzw 'de Rand'
Kaasmarkt 75
1780 Wemmel